

EGYETEMES ZENETÖRTÉNET

- hangzó példatár -

(Kizárólag tanulmányi célokra, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetének hallgatói számára összeállította, szerkesztette: Földes Imre, 2003/2004.)

Második évfolyam

E/ Johann Sebastian Bach művészete

<p>Johann Sebastian <u>Bach</u>, német, *1685. III. 21. Eisenach, - †1750. VII. 28. Lipcse</p>	<p>IRODALOM: J. S. Bach: Levelek, írások, dokumentumok, Zeneműkiadó 1985. <u>Barna István</u>: J. S. Bach életének krónikája, Zeneműkiadó 1974. <u>Barna István</u>: Örök muzsika, Zeneműkiadó 1959. (Két dokumentum J. S. Bach lipcsei működésének idejéből, 165-176. lap.). <u>Bartha Dénes</u>: J. S. Bach, Zeneműkiadó 1967 (3. kiadás). <u>Alfred Dürr</u>: J. S. Bach kantátái, Zeneműkiadó 1982. <u>Földes Imre</u>: J. S. Bach élete és művei, Tankönyvkiadó 1976, 1980, 1989. <u>Gárdonyi Zoltán</u>: J. S. Bach ellenpont-művészetének alapjai Zeneműkiadó 1967. <u>Gárdonyi Zoltán</u>: J. S. Bach kánon- és fűgaszerkesztő művészete, Zeneműkiadó 1972. <u>Karl Geiringer</u>: J. S. Bach, Zeneműkiadó 1976. <u>Nikolaus Harnoncourt</u>: Zene mint párbeszéd: Monteverdi - Bach - Mozart, Európa Könyvkiadó, 2002 <u>Walter Kolneder</u>: Bach-lexikon, Gondolat 1988. <u>Malte Korff</u>: Johann Sebastian Bach (Magyar Könyvklub 2001. <u>Major Ervin</u>: Bach és Magyarország, Zeneműkiadó 1953. <u>Werner Neumann</u>: Bilddokumente zur Lebensgeschichte J. S. Bachs (képeskönyv), VEB Deutscher Verlag für Musik Leipzig 1979 (2. kiadás). <u>Wolfgang Schmieder</u>: Bach-Werke-Verzeichnis (BWV-jegyzék), Breitkopf und Härtel Wiesbaden 1990 (2. kiadás).</p>
--	--

	<p>Albert <u>Schweitzer</u>: J. S. Bach - részletek: A szó és hang viszonya Bachnál; A korálok zenei nyelve; A kantáták zenei nyelve (ld. Schweitzer: Életem és gondolataim, Gondolat 1974., 423-515. lap.).</p> <p><u>Szabolcsi</u> Bence: Népi elemek Bach művészetében (ld. Szabolcsi: A válaszút és egyéb tanulmányok, Akadémiai Kiadó 1963., 59-64. lap.).</p> <p>Christoph <u>Wolff</u>, stb.: A Bach-család (Grove monográfiák), Zeneműkiadó 1989.</p>
--	---

a/ Kantáták (BWV 1-224)

		<p>IRODALOM: Alfred <u>Dürr</u>: J. S. Bach kantátái, Zeneműkiadó 1982. A hét zeneműve: 4. kantáta: 1974/1. 12. kantáta: 1984/85. 21. kantáta: 1985/86. 65. kantáta: 1978/2. 82. kantáta: 1977/2. 106. kantáta: 1976/2. 127. kantáta: 1986/87. 212. kantáta: 1974/3.</p>
1.	<p><u>Ich will den Kreuzstab gerne tragen</u> (Szívesen hordoznám a keresztet) BWV 56</p> <p>Bemutató: Lipcse, 1726. okt. 27. Szövegírója ismeretlen.</p> <p>Michael Schopper, basszus, Hannoveri Fiúkórus, Leonhardt-Consort, vez. Gustav Leonhardt (18:56)</p>	<p>CD: TELDEC - DAS ALTE WERK 2292-42422-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: I/24</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1973/4. (Ferenczy Ilona) <u>Várnai Péter</u>: Oratóriumok könyve</p>

	No. 1. Ária (7:12)	
--	--------------------	--

<p>Ich will den Kreuzstab gerne tragen, Er kömmt von Gottes lieber Hand. Der führet mich nach meinen Plagen Zu Gott in das gelobte Land. Da leg ich den Kummer auf einmal ins Grab, Da wischt mir die Tränen mein Heiland selbst ab.</p>	<p>Szívesen hordoznám a keresztet, Isten kedves kezéből jön. Az vezet engem szenvedéseim után Istenhez, az ígélet földjére. Akkor bánatomat sírba teszem, Könnyeimet maga az Üdvözítő törli le.</p>
--	---

No. 2. Recitativo (2:13)

<p>Mein Wandel auf der Welt Ist einer Schiffahrt gleich: Betrübnis, Kreuz und Not Sind Wellen, welche mich bedecken Und auf den Tod Mich täglich schrecken; Mein Anker aber, der mich hält, Ist die Barmhärzigkeit, Womit mein Gott mich oft erfreut. Der rufet so zu mir: Ich bin bei dir, Ich will dich nicht verlassen noch versäumen! Und wenn das wüthenvolle Schäumen Sein Ende hat, So tret ich aus dem Schiff in meine Stadt, Die ist das Himmelreich, Wohin ich mit den Frommen Aus vieler Trübsal werde kommen.</p>	<p>Vándorlásom a világban Olyan, mint egy hajóút: A bánat, kereszt és szükség A hullámok, melyek elborítanak És a halállal Naponta rémisztenek; Horgonyom azonban, ami megtart, A könnyörületesség, Amivel Istenem gyakran megörvendeztet. Így szól hozzám: Nálad vagyok, Nem foglak elhagyni, sem elkerülni! S ha a dühös hullámverésnek Vége van, Kilépek a hajóból városomba, S ez a mennyei birodalom, Ahová a jámborokkal együtt A sok szomorúságból megérkezem.</p>
---	---

No. 3. Ária (6:40)

<p>Endlich, endlich wird mein Joch Wieder von mir weichen müssen. Da krieg ich in dem Herren Kraft, Da hab ich Adlers Eigenschaft, Da fahr ich auf von dieser Erden Und Laufe, sonder matt zu werden. O gescheh es heute noch!</p>	<p>Végre, végre, járomtól Meg kell szabadulnom ismét. Az Úrban erőt nyerek, Olyan leszek, mint a sas, Fölszállok erről a földről És futok anélkül, hogy elfáradnék. Ó, bárcsak még ma megtörténne ez!</p>
--	---

No. 4. Recitativo (1:39)

<p>Ich stehe fertig und bereit, Das Erbe meiner Seligkeit Mit Sehnen und Verlangen Von Jesus Händen zu empfangen. Wie wohl wird mir geschehn, Wenn ich den Port der Ruhe werde sehn: Da leg ich den Kummer auf einmal ins Grab, Da wischt mir die Tränen mein Heiland selbst ab.</p>	<p>Kész vagyok és készen állok, Hogy üdvösségem örökét Vágglyal és vágyódással Fogadjam Jézus kezéből. Milyen jó lesz nekem, Ha meglátom a nyugalom kikötőjét: Akkor bánatomat sírba teszem, Könnyeimet maga az Üdvözítő törli le.</p>
--	--

No. 5. Korál (1:10)

<p>Komm, o Tod, du schlafes Bruder, Komm und führe mich nur fort; Löse meines Schiffeleins Ruder, Bringe mich an sichern Port. Es mag, wer da will, dich scheuen, Du kannst mich vielmehr erfreuen; Denn durch dich komm ich herein Zu dem schönsten Jesulein.</p>	<p>Jöjj, ó halál, az alvás testvére, Jöjj és vezess tova engem; Oldd meg kis hajóm evezőit, Vigyél engem biztos kikötőbe. Aki akar, félhet tőled, Engem inkább boldoggá teszel; Mert általad jutok el Legszebb Jézuskámhoz.</p>
--	---

(Gádor Ágnes nyersfordítása)

<p>2. <u>Ein feste Burg ist unser Gott</u> (Erős vár a mi Istenünk) BWV 80 Martin Luther és Salomo Franck szövegére</p> <p>Bemutató: Lipcse, a reformáció ünnepén (okt. 31.) 1744 előtt - Két részlet: <u>a/ No. 8. Korál</u> <u>b/ No. 1. Kórus</u></p> <p>Thomanerchor Leipzig, Neues Bachisches Collegium Musicum, vez. Hans-Joachim Rotzsch</p>	<p>CD: BERLIN CLASSICS 0021762BC</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: I/31</p> <p>IRODALOM: <u>Várnai Péter</u>: Oratóriumok könyve</p>
---	---

a/	No. 8. Korál (1:12)	
----	---------------------	--

<p>Das Wort sie sollen lassen stahn Und kein Dank dazu haben. Er ist bei uns wohl auf dem Plan Mit seinem Geist und Gaben. Nehmen sie uns den Leib, Gut, Ehr, Kind und Weib, Lass fahren dahin, Sie habens kein Gewinn; Das Reich muss uns doch bleiben.</p> <p>(Martin Luther)</p>	<p>Hagyják el a szavakat És ne köszönjenek semmit. Ó áll most a harcmezőn Szellemével és adományaival. Vigyék el testünket, Javainkat, becsületünket, gyermekünket, asszonyunkat, Hadd menjünk, Nem nyernek rajta semmit; A Birodalom a miénk marad.</p> <p>(Gádor Ágnes nyersfordítása)</p>
---	---

b/	No. 1. Kórus (5:55)	
----	---------------------	--

<p>Ein feste Burg ist unser Gott, Ein gute Wehr und Waffen; Er hilft uns frei aus aller Not, Die uns itzt (=jetzt) hat betroffen. Der alte böse Feind, Mit Ernst ers itzt meint, Gross Macht und viel List Sein grausam Rüstung ist, Auf Erd ist nicht seinsgleichen.</p> <p>(Martin Luther)</p>	<p>Erős vár a mi Istenünk, Jó védelem és fegyver; Kiszabadít minket a szükségből, Ami most ér bennünket. A régi, gonosz ellenség Most komolyan azt gondolja, Hogy nagy hatalom és sok csel Az ő rettentő fegyverzete, Aminek a földön nincs párja.</p> <p>(Gádor Ágnes nyersfordítása)</p>
--	--

Martin Luther:
Erős vár a mi Istenünk

1. Erős vár a mi Istenünk,
kemény vasunk és vértünk.
Ínségben együtt van velünk,
megvált és harcol értünk.
Kél az ősi rossz
bajvető gonosz,
csel, vad fegyvere,
erőszak ővele.
A földön ő az első.

2. Önnön erőnk csak délibáb
és bizony esnénk esten,
de harcba küldte Egy Fiát
értünk maga az Isten.
Kérded-é, ki az?
Jézus, az igaz.
Sok had, Egy a fő.
Nincs Isten más, csak Ő,
Krisztus, a Győzedelmes.

3. Ha a földön ördög nyüzsgene
és elnyelni akarna,
meg nem riadnánk - ellene
győz hitünk diadalma.
A világi úr
tombolhat vadul,
semmit sem tehet,
ő megítéltetett.
Megrendül egy szavunkra.

4. Él, áll az ige igazul,
akárki vesse-hányja.
Táborainkra száll az Úr
Szent Lelke, adománya.
Jóhír, nő, család,
jószág, test, világ
veszhet, vihetik
veszendő kincseik' -
miénk marad az Ország.

(József Attila fordítása)

3.	<p><u>Komm, du süsse Todesstunde</u> (Jöjj, te édes órája a halálnak) BWV 161</p> <p>Bemutató: Weimar, 1715. okt. 6. Salomo Franck szövegére.</p> <p>- Részlet: <u>No. 6. Korál</u> (2:18)</p> <p>A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Kamarakórusa (karigazgató: Párkai István) és Kamarazenekara, Kovács Lóránt, fuvola, vez. Sándor Frigyes</p>	<p>CD: HUNGAROTON White Label HRC 124</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: I/23</p>
----	---	---

No. 6. Korál

Der Leib zwar in der Erden
Von Würmen wird verzehrt,
Doch auferweckt soll werden,
Durch Christum schön verklärt,
Wird leuchten als die Sonne
Und leben ohne Not
In himmlscher Freud und Wonne.
Was schadt mir denn der Tod?

Bár a testet a földben
Felfalják a férgek,
Mégis fölébreszti majd
Krisztus, megdicsőülve,
Ragyogni fog, mint a Nap
És élni fog szükség nélkül
Mennyei örömben és gyönyörben.
Mit árthat nekem akkor a halál?

(Gádor Ágnes nyersfordítása)

<p>4. <u>Geschwinde, ihr wirbelnden Winde.</u> <u>Der Streit zwischen Phoebus und Pan</u> (Gyorsan, ti kavargó szelek. Phoebus és Pán küzdelme) BWV 201</p> <p>Bemutató: Lipcse, 1729? Ovidius: <u>Átváltozások (Metamorphoses)</u> nyomán Christian Friedrich Henrici (Picander) szövegére.</p> <p>- Részlet: <u>No. 11. Ária</u> (5:50)</p> <p>Eberhard Büchner, tenor (Midas), Kammerorchester Berlin, vez. Peter Schreier</p>	<p>CD: BERLIN CLASSICS 0092212BC</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: I/40</p> <p>IRODALOM: <u>Ovidius: Átváltozások</u> (Metamorphoses). Tizenegyedik könyv: Midas, 152-179. sor)</p>
---	---

No. 11. Ária	
--------------	--

<p>MIDAS Pan ist Meister, lasst ihn gehn! Phoebus hat das Spiel verloren, Denn nach meinen beiden Ohren Singt er unvergleichlich schön.</p>	<p>Pán a mester, hadd győzzön ő! Phoebus elvesztette a játékot, Mert mindkét fülem szerint Összehasonlíthatatlanul szépen énekel ő.</p> <p>(Gádor Ágnes nyersfordítása)</p>
---	--

b/ Misék, Magnificat (BWV 232-243)

<p><u>Messe in h-moll</u> (H-moll mise) BWV 232</p> <p>A komponálás időpontja: 1724-1747/1749 körül</p> <p>- Öt részlet: a/ KYRIE No. 1. <u>Kyrie eleison</u> (8:41) b/ CREDO No. 5. <u>Crucifixus</u> (2:21) c/ No. 6. <u>Et resurrexit</u> (4:19) d/ AGNUS DEI No. 1. <u>Agnus Dei</u> (4:45) e/ No. 2. <u>Dona nobis pacem</u> (3:02)</p> <p>Helen Watts, alt, Wiener Sängerknaben, Chorus Viennensis, Concentus musicus Wien, vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC - DAS ALTE WERK 8.35019 ZA</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: II/1</p> <p>IRODALOM: <u>Várnai Péter: Oratóriumok</u> könyve</p>
--	--

KYRIE

a/ No. 1. Kyrie eleison	
-------------------------	--

Kyrie eleison.	Uram, irgalmazz!
----------------	------------------

CREDO

b/	No. 5. Crucifixus	
----	-------------------	--

Crucifixus etiam pro nobis
sub Pontio Pilato
passus et sepultus est.

Keresztre feszítették érettünk
Poncius Pilátus alatt
kínhalált szenvedett és eltemették.

c/	No. 6. Et resurrexit	
----	----------------------	--

Et resurrexit tertia die
secundum scripturas;
et ascendit in coelum,
sedet ad dexteram Dei Patris,
et iterum venturus est cum gloria
judicare vivos et mortuos,
cujus regni non erit finis.

Harmadnapra föltámadott
az Írások szerint,
fölment a mennybe
ott ül az Atyaistennek jobbján,
de újra eljön dicsőségben,
ítélni élőket és holtakat,
és országának nem lesz vége.

AGNUS DEI

d/	No. 1. Agnus Dei	
----	------------------	--

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi
miserere nobis.

Isten báránya, ki elveszed a világ
bűneit, irgalmazz nekünk.
Isten báránya, ki elveszed a világ
bűneit, irgalmazz nekünk.

e/	No. 2. Dona nobis pacem	
----	-------------------------	--

Dona nobis pacem.

Adj nekünk békét!

<p><u>Magnificat</u>, Esz-dúr BWV 243a (Az 1. vált. a később elhagyott tételek nélkül!)</p> <p>Szövege: Lukács-evangélium 1,46b-55 + doxológia</p> <p>Bemutató: Lipcse, 1723. Karácsony napján.</p> <p>Judith Nelson, szoprán I., Emma Kirkby, szoprán II., Carolyn Watkinson, alt, Paul Elliott, tenor, David Thomas, basszus, The Choir of Christ Church Cathedral, Oxford, The Academy of Ancient Music, vez. Simon Preston (27:50)</p>	<p>CD: L' OISEAU-LYRE 414 678-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: II/3</p> <p>IRODALOM: <u>Várnai Péter</u>: Oratóriumok könyve</p>
--	--

	No. 1. (Kórus)	
--	----------------	--

Magnificat anima mea Dominum.

	No. 2. (Szoprán II.)	
--	----------------------	--

Et exsultavit spiritus meus
in Deo salutari meo.

No. 3-4. (Szoprán I. + oboa; Kórus)

Quia respexit humilitatem
ancillae suae: ecce enim ex hoc
beatam me dicent
omnes generationes.

No. 5. (Basszus)

Quia fecit mihi magna
qui potens est,
et sanctum nomen eius.

No. 6. (Alt, Tenor)

Et misericordia a progenie in
progenies timentibus eum.

No. 7. (Kórus)

Fecit potentiam in brachio suo,
dispersit superbos mente cordis
sui.

No. 8. (Tenor)

Deposuit potentes de sede,
et exaltavit humiles.

No. 9. (Alt + 2 Flauto dolce=Blockflöte=
egyenes fuvola=„furulya“)

Esurientes implevit bonis
et divites dimisit inanes.

No. 10. (Szoprán I-II., Alt + trombita)

Suscepit Israel puerum suum
recordatus misericordiae suae.

No. 11. (Kórus)

Sicut locutus est ad Patres
nostros, Abraham et semini eius
in saecula.

No. 12. (Kórus)

(Doxológia:)

Gloria Patri,
gloria Filio,
gloria et Spiritui Sancto!
Sicut erat in principio
et nunc et semper
et in saecula saeculorum. Amen.

Dicsőség az Atyának,
dicsőség a Fiúnak,
dicsőség a Szentléleknek!
Miképen kezdetben vala,
és most, és mindenkor
és mindörökkön örökké. Ámen.

Magnificat	Magnificat
<p>Lukács 1,46b Magasztallja az én lelkem az Urat. 47 És örüendez az én lelkem, az én megtartó Istenemben. 48 Mert meg tekinté az ő szolgáló leányánac alázatos állapotját: Mert imé engemet ez időtül fogva bódognac mondanac minden nemzetségeg. 49 Mert az hatalmas Isten, én velem nagyságos dolgokat czelekedéc, és szent az ő neue. 50 És az ő irgalmassága nemzetségről nemzetségre vagyon, azokon az kic ötet félic. 51 Hatalmas dólgot czelekedéc kariánac ereie által, és az keuállyeknec szíueknec gondolattyánac eszét vezté. 52 Az hatalmasokat le voná az ő székekből, és az alázatosokat fel magasztalá. 53 Az éhezőket minden jóckal bē tölté, és az gazdagokat üressen botsáta. 54 Hozzá fogadá Izraelt az ő szolgálóiát, hogy meg emlekeznéc az ő irgalmasságáról. 55 (Miképpen szólott vala az mi attyáinknac, Abrahamnac és az ő maradékinac) mind örökké. (Károli Gáspár, Vizsolyi Biblia, 1590)</p>	<p>Lukács 1,46b „Magasztalja lelkem az Urat, 47 És ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben. 48 Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: Lám, mostantól fogva boldognak hirdet minden nemzedék. 49 Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent! 50 Irgalma az istenfélőkre száll Nemzedékről nemzedékre. 51 Nagyszerű dolgokat művel karja erejével: Szétszórja a szívük szándékában gögösködőket. 52 Uralkodókat taszít le trónjukról, De fölemeli az alázatosakat. 53 Éhezőket tölt be minden jóval, De üres kézzel bocsátja el a gazdagokat. 54 Fölkarolja szolgálóját, Izraelt, S amint megígérte atyáinknak, 55 Nem feledi irgalmasságát Ábrahám és utódai iránt mindörökre.” (P.Békés Gellért, P.Dalos Patrik, Róma 1951)</p>

Magnificat	Magnificat
<p>Lukács 1,46b „Lelkem magasztalja az Urat, 47 és szívem ujjong megváltó Istenemben, 48 mert rátekintett alázatos szolgálójára. Lám, mostantól fogva boldognak hirdet minden nemzedék, 49 mert nagyot tett velem a Hatalmas és Szent az ő neve. 50 Irgalma nemzedékről nemzedékre az istenfélőkkel marad. 51 Karja bizonyoságot tett hatalmáról: szétszórta a szívükben gögösöket, 52 letaszította trónjukról a hatalmasokat, az alázatosakat pedig fölemelte. 53 Az éhezőket jóllakatta, de a gazdagokat üres kézzel küldte el. 54 Gondjába vette gyermekét, Izraelt, megemlékezve irgalmáról, 55 amelyet atyáinknak, Ábrahámnak és utódainak örökre megígért.” (Dr.Kosztolányi István, Szent István Társulat, Budapest 1979)</p>	<p>Lukács 1,46b „Magasztalja lelkem az Urat, 47 és az én lelkem ujjong Istenben, az én Üdvözítőmben, 48 hogy rátekintett szolgálóleánya megalázott voltára: mert ime, mostantól fogva boldognak mond minden nemzedék, 49 mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve, 50 irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az őt félőkön. 51 Hatalmas dolgot czelekedett karjával, szétszórta azokat, akiknek gögös a szívük indulata. 52 Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel. 53 Éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel. 54 Felkarolta szolgálóját, Izraelt, mert megemlékezett irgalmáról, 55 amint kijelentette atyáinknak, hogy irgalmas lesz Ábrahám és utódai iránt örökké.” (Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest 1987)</p>

c/ Passiók (BWV 244-249)

		<p>IRODALOM: János-passió (<u>A hét zeneműve</u> 1985/86., Somfai László) Várnai Péter: Oratóriumok könyve</p>
<p><u>Matthäus-Passion</u> (Máté-passió) BWV 244</p> <p>Szövege: Máté-evangélium 26,1-75, 27,1-66 és Picander munkája.</p> <p>Bemutató: Lipcse, Nagypéntek, 1727. ápr. 11. és/vagy 1728/1729.</p> <p>- <u>Részletek.</u></p> <p>Kurt Equiluz, tenor (Evangélista, Tenor), Karl Ridderbusch, basszus (Jézus), Max van Egmond, basszus (Júdás, Péter, Pilátus, Basszus), a Wiener Sängerknaben szólistái, szoprán (I. és II. szolga, Pilátus felesége), Tom Sutcliffe, alt (No. 33. Duett, No. 77. Recitativo), Paul Esswood, alt (No. 47. Ária, Alt), James Bowman, alt (No. 60. Recitativo), a Regensburgi Dóm fiúkórusa, King's College Choir, Cambridge (alt, tenor, basszus), Concentus musicus Wien, vez. Nikolaus Harnoncourt.</p>	<p>CD: TELDEC - DAS ALTE WERK 8.35047 ZB</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: II/5 és II/5a (az 1727-es (?) változat - BWV 244b - fakszimiléje!)</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1986/87. (Somfai László)</p>	

ELSŐ RÉSZ:

a/	No. 1. Kórus (7:25)	
----	---------------------	--

<p>KÓRUS I. Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen... Sehet...</p> <p>KÓRUS II. Wen?</p> <p>KÓRUS I. ... den Bräutigam, seht ihn...</p> <p>KÓRUS II. Wie?</p> <p>KÓRUS I. ... als wie ein Lamm!</p> <p>KÓRUS III. O Lamm Gottes, unschuldig, Am Stamm des Kreuzes geschlachtet,</p>	<p>Jöjjetek, leányok, sírjátok velünk... Nézzétek... Kit? ... a Vőlegényt, Nézzetek rá... Hogyan? ... mint bárányra! Ó, Isten ártatlan Báránya, Akit a keresztfán megöltek,</p>
---	--

KÓRUS I. Sehet...	Nézzétek...
KÓRUS II. Was?	Mit?
KÓRUS I. Seht die Geduld,	Nézzétek békétűrését,
KÓRUS III. Allzeit erfunden geduldig, Wiewohl du warest verachtet.	Mindig türelmes voltál, Noha mindig megvetettek.
KÓRUS I. Seht...	Nézzétek...
KÓRUS II. Wohin? wohin?	Hová? howá?
KÓRUS I. ... auf unsre Schuld,	... bűneinkre,
KÓRUS III. All Sünd hast du getragen, Sonst müssten wir verzagen.	Minden bűnünket te hordoztad, Különben el kellett volna csüggednünk.
KÓRUS I., II. Sehet ihn aus Lieb und Huld Holz zum Kreuze selber tragen!	Nézzétek őt, szeretetből és irgalomból Keresztjének fáját maga vitte!
KÓRUS III. Erbarm dich unser, o Jesu, o Jesu!	Irgalmazz nekünk, ó Jézus, ó Jézus!
KÓRUS II., I. Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen...	Jöjjetek, leányok, sírjátok velünk...
Sehet...	Nézzétek...
KÓRUS II. Wen?	Kit?
KÓRUS I. ... den Bräutigam, seht ihn...	... a Vőlegényt, Nézzétek rá...
KÓRUS II. Wie?	Hogyan?
KÓRUS I. ... als wie ein Lamm!	... mint bárányra!

b/	No. 2. Recitativo (0:47)	
----	--------------------------	--

EVANGÉLISTA Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:	Mikor mindezeket a beszédeket elvégezte vala Jézus, mondta az ő tanítványainak:
JÉZUS Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden, dass er gekreuziget werde.	Tudjátok, hogy két nap múlva a húsvétnek ünnepe lesz és az Emberfia elárultatik, hogy megfeszíttessék.

c/	No. 9cde. (régén: No. 15.) Recitativo, és Kórus (1:50)	
----	---	--

<p>EVANGÉLISTA Er sprach:</p> <p>JÉZUS Geht hin in die Stadt zu einem, und sprecht zu ihm: Der Meister lässt dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.</p> <p>EVANGÉLISTA Und die Jünger taten, wie ihnen Jesus befohlen hatte, und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie assen, sprach er:</p> <p>JÉZUS Wahrlich, ich sage euch: Einer unter euch wird mich verraten.</p> <p>EVANGÉLISTA Und sie wurden sehr betrübt, undhuben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm:</p> <p>KÓRUS Herr, bin ichs?</p>	<p>Ő pedig mondta:</p> <p>Menjete el a városba, ama bizonyos emberhez, és ezt mondjátok neki: A mester üzeni: Az én időm közel van, nálad tartom meg a húsvétot tanítványaimmal.</p> <p>És úgy cselekedének a tanítványok, amint Jézus parancsolta vala nékik, és elkészíték a húsvéti bárányt. Mikor pedig beesteledék, letelepszik vala a tizenkettővel. És amikor esznek vala, monda:</p> <p>Bizony mondom néktek: ti közületek egy elárul engem.</p> <p>És felettébb megszorodva kezdék mindannyian mondani neki:</p> <p>Én vagyok-é az, Uram?</p>
---	--

d/	No. 11-ből (régén: No. 17.) Recitativo - részlet (1:20)	
----	--	--

<p>EVANGÉLISTA Er antwortete und sprach:</p> <p>JÉZUS Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn geht zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird! Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.</p> <p>EVANGÉLISTA Da antwortete Judas der ihn verriet, und sprach:</p> <p>JÚDÁS Bin ichs, Rabbi?</p> <p>EVANGÉLISTA Er sprach zu ihm:</p> <p>JÉZUS Du sagests.</p>	<p>Ő pedig felelvén monda:</p> <p>Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. Az Emberfia jóllehet elmegy, amint meg van írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja! Jobb volna annak az embernek, ha nem született volna.</p> <p>Megszólalván Júdás is, aki elárulja vala őt, monda:</p> <p>Én vagyok-é az, Mester?</p> <p>Monda neki:</p> <p>Te mondád.</p>
---	--

e/	No. 14. (régén: No. 20.) Recitativo - részlet (1:12)	
----	---	--

<p>EVANGÉLISTA Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus zu ihnen:</p> <p>JÉZUS In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wann ich aber auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.</p>	<p>És dicséretet énekelvén, kimenének az Olajfák hegyére. Akkor monda nékik Jézus:</p> <p>Mindnyájan ezen az éjszakán megbotránkoztok én bennem. Mert meg van írva: Megverem a pásztort, és elszélednek a nyájnak juhai.</p> <p>De feltámadásom után előttetek megyek majd Galileába.</p>
--	---

f/	No. 15. (régén: No. 21.) Korál (1:06)	
----	---------------------------------------	--

<p>Erkenne mich, mein Hüter, Mein Hirte, nimm mich an! Von dir, Quell aller Güter, Ist mir viel Guts getan. Dein Mund hat mich gelabet Mit Milch und süsser Kost, Dein Geist hat mich begabet Mit mancher Himmelslust.</p>	<p>Ismerj fel engem őrzóm, Pásztorom, viseld gondomat! Tőled, minden javak kútfejétől Sok jót kaptam. Szájad felüditett Tejjel és édes eledellel, Lelked engem Mennyei boldogsággal töltött el.</p>
--	---

g/	No. 16. (régén: No. 22.) Recitativo (1:08)	
----	--	--

<p>EVANGÉLISTA Petrus aber antwortete und sprach zu ihm:</p> <p>PÉTER Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nimmermehr ärgern.</p> <p>EVANGÉLISTA Jesus sprach zu ihm:</p> <p>JÉZUS Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.</p> <p>EVANGÉLISTA Petrus sprach zu ihm:</p> <p>PÉTER Und wenn ich mit dir sterben müsste, so will ich dich nicht verleugnen.</p> <p>EVANGÉLISTA Desgleichen sagten auch alle Jünger.</p>	<p>Péter pedig felelvén, monda néki:</p> <p>Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én soha meg nem botránkozom.</p> <p>Monda néki Jézus:</p> <p>Bizony mondom néked, ezen az éjszakán, mielőtt megszólal a kakas, háromszor megtagadsz engem.</p> <p>Monda néki Péter:</p> <p>Ha meg is kell veled halnom, meg nem tagadlak téged.</p> <p>Hasonlóképpen szólnak vala a többi tanítványok is.</p>
---	--

h/	No. 17. (régén: No. 23.) Korál (1:06)	
----	---------------------------------------	--

Ich will hier bei dir stehen;
Verachte mich doch nicht!
Von dir will ich nicht gehen,
Wenn dir dein Herze bricht.
Wann dein Herz wird erblassen
Im letzten Todesstoss,
Alsdenn will ich dich fassen
In meinen Arm und Schoss.

Itt akarok maradni nálad,
Ne utasíts el engem!
Nem akarok elmenni tőled,
Amikor szíved megszakad.
Amikor szíved vére elfolyik,
A végső haláltusán
Én akkor karjaimban és ölemben
Akarlak tartani.

i/	No. 18. (régén: No. 24.) Recitativo (1:43)	
----	--	--

EVANGÉLISTA

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe,
der hiess Gethsemane,
und sprach zu seinen Jüngern:

JÉZUS

Setzet euch hie, bis dass ich dort
hingehe und bete.

EVANGÉLISTA

Und nahm zu sich Petrum
und die zween Söhne Zebedäi,
und fing an zu trauern und zu zagen.
Da sprach Jesus zu ihnen:

JÉZUS

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod,
bleibet hie, und wachet mit mir.

Akkor elméne Jézus velök egy helyre,
amelyet Gecsemánének hívtak,
és monda a tanítványoknak:

Üljetek le itt, míg elmegyek
és amott imádkozom.

És maga mellé vevén Pétert
és Zebedeusnak két fiát,
kezde szomorkodni és gyötrődni.
Ekkor monda nekik:

Felette igen szomorú az én lelkem
mindhalálíg,
maradjatok itt, és vigyázzatok énvelem.

j/	No. 19. (régén: No. 25.) Recitativo (1:51)	
----	--	--

<p>TENOR O Schmerz! hier zittert das gequälte Herz; Wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!</p> <p>KÓRUS (KORÁL) Was ist die Ursach aller solcher Plagen?</p> <p>TENOR Der Richter führt ihn vor Gericht. Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.</p> <p>KÓRUS Ach! meine Sünden haben dich geschlagen;</p> <p>TENOR Er leidet alle Höllenqualen, Er soll vor fremden Raub bezahlen.</p> <p>KÓRUS Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet, was du erduldet.</p> <p>TENOR Ach könnte meine Liebe dir, Mein Heil, dein Zittern und dein Zagen Vermindern oder helfen tragen, Wie gerne blieb ich hier!</p>	<p>Ó fájdalom! Itt remeg az elgyötört szív; Hogyan hanyatlik le, hogyan sápad az arca!</p> <p>Mi az oka mindezeknek a gyötrelmeknek?</p> <p>A bíró vezeti őt törvény elé. Ott nincs vigasz és nincs segítő.</p> <p>Ó! az én bűneim sújtottak téged!</p> <p>A poklok minden kínját szenvedni el, Mások bűneiért kell fizetnie.</p> <p>Én voltam, ó Uram Jézus, aki mindezt elkövette, Amit elszenvedtél.</p> <p>Ó! ha a szeretetem Félelmedet, Üdvözítőm, és remegésedet csökkenthetné vagy elviselni segítené, Mily szívesen maradnék itt!</p>
--	--

k/	No. 27ab. (régén: No. 33.) Duett és Kórus (5:02)
----	--

<p>SZOPRÁN, ALT és KÓRUS So ist mein Jesus nun gefangen.</p> <p>KÓRUS Lasst ihn, haltet, bindet nicht!</p> <p>SZOPRÁN, ALT Mond und Licht Ist vor Schmerzen untergangen, Weil mein Jesus ist gefangen.</p> <p>KÓRUS Lasst ihn, haltet, bindet nicht! Lasst ihn, haltet, bindet nicht!</p> <p>SZOPRÁN, ALT Sie führen ihn, er ist gebunden.</p> <p>KÓRUS Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden? Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle; Zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle Mit plötzlicher Wut Den falschen Verräter, das mörderische Blut!</p>	<p>Így hát Jézusom fogoly.</p> <p>Hagyjátok őt, álljatok meg, ne kötözzétek meg!</p> <p>A hold és a csillagok A fájdalomtól lehanyatlottak, Mert Jézusom fogoly.</p> <p>Hagyjátok őt, álljatok meg, ne kötözzétek meg! Hagyjátok őt, álljatok meg, ne kötözzétek meg!</p> <p>Elviszik őt, megkötözve.</p> <p>Mennydörgés és villámlás, elenyésztek a felhőkben? Tárd ki tüzes mélységed, ó pokol, Rombold le, rontsd össze, emészd el, zúzd szét Hirtelen dühöddel A hamis árulót, a gyilkos vért!</p>
--	--

MÁSODIK RÉSZ

a/	No. 38abc. (régén: No. 45.) Recitativo, Kórus, Recitativo (2:25)	
----	---	--

<p>EVANGÉLISTA Petrus aber sass draussen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd, und sprach:</p> <p>ELSŐ SZOLGÁLÓ Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.</p> <p>EVANGÉLISTA Er leugnete aber vor ihnen allen, und sprach:</p> <p>PÉTER Ich weiss nicht, was du sagest.</p> <p>EVANGÉLISTA Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere und sprach zu denen, die da waren:</p> <p>MÁSODIK SZOLGÁLÓ Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.</p> <p>EVANGÉLISTA Und er leugnete abermal und schwur dazu:</p> <p>PÉTER Ich kenne des Menschen nicht.</p> <p>EVANGÉLISTA Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden, und sprachen zu Petro:</p> <p>KÓRUS Wahrlich, du bist auch einer von denen; denn deine Sprache verrät dich.</p> <p>EVANGÉLISTA Da hub er an, sich zu verfluchen und zu schwören:</p> <p>PÉTER Ich kenne des Menschen nicht.</p> <p>EVANGÉLISTA Und alsbald krähete der Hahn. Da dachte Petrus an die Worte Jesu, da er zu ihm sagte: Ehe der Hahn krähen wird, wirst du mich dreimal verleugnen. Und ging heraus, und weinete bitterlich.</p>	<p>Péter pedig künn ül vala az udvaron, és hozzá menvén egy szolgálóleány, monda:</p> <p>Te is a galileai Jézussal valál.</p> <p>Ő pedig mindenkinek hallatára megtagadá, mondván:</p> <p>Nem tudom, mit beszélsz.</p> <p>Mikor pedig kiméne a tornácra, meglátá őt egy másik szolgálóleány, és monda az ott levőknek:</p> <p>Ez is a názáreti Jézussal vala.</p> <p>És ismét megtagadá esküvéssel, hogy:</p> <p>Nem ismerem ezt az embert.</p> <p>Kevés idő múlva pedig az ott álldogálók menének hozzá, és mondának Péternek:</p> <p>Bizony te is közülök való vagy; hiszen a te beszéded is elárul téged.</p> <p>Ekkor átkozódni és esküdözni kezdte, hogy:</p> <p>Nem ismerem ezt az embert.</p> <p>És a kakas azonnal megszólala. És megemlékezék Péter a Jézus beszédéről, aki ezt mondotta vala néki: Mielőtt a kakas szólana, háromszor megtagadsz engem. És kimenvén onnan, keservesen síra.</p>
--	---

b/	No. 39. (régén: No. 47.) Ária (6:13)	
----	--------------------------------------	--

<p>ALT Erbarme dich, Mein Gott, um meiner Zähren willen! Schaue hier, Herz und Auge weint vor dir Bitterlich. Erbarme dich, Mein Gott, um meiner Zähren willen!</p>	<p>Irgalmazz nekem Istenem, könnyeimért! Nézd, itt előtted Szívem és szemem keserűen zokog. Irgalmazz, Istenem, könnyeimért!</p>
--	--

c/	No. 45ab. (régén: No. 54.) Recitativo és Kórus (2:20)	
----	--	--

<p>EVANGÉLISTA Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hiess Barrabas. Und da sie versammelt waren, sprach Pilatus zu ihnen:</p> <p>PILÁTUS Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam, oder Jesum, von dem gesaget wird, er sei Christus?</p> <p>EVANGÉLISTA Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richtstuhl sass, schickete sein Weib zu ihm, und liess ihm sagen:</p> <p>PILÁTUS FELESÉGE Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen!</p> <p>EVANGÉLISTA Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger, und sprach zu ihnen:</p> <p>PILÁTUS Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?</p> <p>EVANGÉLISTA Sie sprachen:</p> <p>KÓRUS Barrabam!</p>	<p>Ünnepenként pedig egy foglyot szokott szabadon bocsátani a helytartó a sokaság kedvéért, akit akarának. Vala pedig akkor egy nevezetes foglyuk, akit Barabásnak hívtak.</p> <p>Mikor azért egybegyülekezének, monda nékik Pilátus:</p> <p>Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam néktek: Barabást-é vagy Jézust, akit Krisztusnak hívnak?</p> <p>Mert jól tudta vala, hogy irigységből adták őt kézbe. Amint pedig ő az ítélszékből ül vala, küldte ő hozzá a felesége, ezt üzenvén:</p> <p>Ne avatkozzál amaz igaz ember dolgába; mert sokat szenvedtem ma álmomban ő miatta!</p> <p>A főpapok és vénék pedig reá beszéltek a sokaságot, hogy Barabást kérjék ki, Jézust pedig veszítsék el. Felelvén pedig a helytartó, monda nékik:</p> <p>A kettő közül melyiket akarjátok, hogy elbocsássam néktek?</p> <p>Azok pedig mondának:</p> <p>Barabást!</p>
--	--

<p>EVANGÉLISTA Pilatus sprach zu ihnen:</p> <p>PILÁTUS Wass soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesagt wird, er sei Christus?</p> <p>EVANGÉLISTA Sie sprachen alle:</p> <p>KÓRUS Lass ihn kreuzigen!</p>	<p>Monda nékik Pilátus:</p> <p>Mit cselekedjem hát Jézussal, akit Krisztusnak hívnak?</p> <p>Mindnyájan mondának:</p> <p>Feszíttessék meg!</p>
---	--

d/	No. 50abcde. (régén: No. 59.) Recitativo, Kórus, Recitativo, Kórus, Recitativo (1:42)	
----	---	--

<p>EVANGÉLISTA Sie schrieen aber noch mehr und sprachen:</p> <p>KÓRUS Lass ihn kreuzigen!</p> <p>EVANGÉLISTA Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete, sondern dass ein viel grösser Getümmel ward, nahm er Wasser, und wusch die Hände vor dem Volk, und sprach:</p> <p>PILÁTUS Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten, sehet ihr zu.</p> <p>EVANGÉLISTA Da antwortete das ganze Volk und sprach:</p> <p>KÓRUS Sein Blut komme über uns und unsre Kinder.</p> <p>EVANGÉLISTA Da gab er ihnen Barrabam los; aber Jesum liess er geisseln und überantwortete ihn, dass er gekreuziget würde.</p>	<p>Azok pedig még inkább kiáltoznak vala, mondván:</p> <p>Feszíttessék meg!</p> <p>Pilátus pedig látván, hogy semmi sem használ, hanem még nagyobb háborúság támad, vizet vévén, megmosá kezeit a sokaság előtt, mondván:</p> <p>Ártatlan vagyok ez igaz embernek vérétől, ti lássátok!</p> <p>És felelvén az egész nép, monda:</p> <p>Az ő vére mi rajtunk és a mi magzatainkon.</p> <p>Akkor elbocsátá nékik Barabást; Jézust pedig megostoroztatván, kezökbe adá, hogy megfeszíttessék.</p>
--	--

e/	No. 51. (régén: No. 60.) Recitativo (1:11)	
----	--	--

<p>ALT Erbarm es Gott! Hier steht der Heiland angebunden. O Geisselung, o Schläg, o Wunden! Ihr Henker, haltet ein! Erweicht euch der Seelen Schmerz, Der Anblick solches Jammers nicht? Ach ja, ihr habt ein Herz, Das muss der Martersäule gleich Und noch viel härter sein. Erbarmt euch, haltet ein!</p>	<p>Irgalmazz Isten! Itt áll az Üdvözítő megkötözve. Ó ostorozás, ó ütések, ó sebek! Álljatok meg, ti hóhérok! Nem lágyít meg benneteket lelkének szenvedése, Nyomorúságának látása? Ó igen, a ti szívetek Mint kínzóoszlop, Vagy annál is keményebb kell legyen. Irgalmazzatok neki, hagyjátok abba!</p>
--	--

f/	No. 61abcd. (régén: No. 71.) Recitativo, Kórus, Recitativo, Kórus (2:13)	
----	---	--

<p>EVANGÉLISTA Und von der sechsten Stunde an war eine Finsternis über das ganze Land bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut und sprach:</p> <p>JÉZUS Eli, Eli, lama, lama, asabthani?</p> <p>EVANGÉLISTA Das ist: Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen? Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:</p> <p>KÓRUS Der rufet dem Elias!</p> <p>EVANGÉLISTA Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm, und füllte ihn mit Essig, und steckete ihn auf ein Rohr, und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:</p> <p>KÓRUS (2) Halt!, halt! lass sehen, ob Elias komme und ihm helfe?</p> <p>EVANGÉLISTA Aber Jesus schrie abermal laut, und verschied.</p>	<p>Hat órától kezdve pedig sötétség lőn mind az egész földön, kilenc óráig. Kilenc óra körül pedig nagy hangon kiálta Jézus, mondván:</p> <p>Eli, eli, lama, lama asabthani?</p> <p>Azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagyál el engemet? Némelyek pedig az ott állók közül, amint ezt hallák, mondának:</p> <p>Illést hívja ez!</p> <p>És egy közülök azonnal elfutván egy szivacsot vőn, és megtöltvén ecettel és egy nádszálra tűzvén inni ad vala néki. A többiek pedig ezt mondják vala:</p> <p>Hagyd el!, hagyd el! lássuk eljő-é Illés, hogy megszabadítsa őt?</p> <p>Jézus pedig ismét nagy hangon kiáltván kiadá lelkét.</p>
--	--

g/	No. 62. (régén: No. 72.) Korál (1:26)	
----	---------------------------------------	--

<p>Wenn ich einmal soll scheiden, So scheide nicht von mir, Wenn ich den Tod soll leiden, So tritt du denn herfür! Wenn mir am allerbängsten Wird um das Herze sein, So reiss mich aus den Ängsten Kraft deiner Angst und Pein!</p>	<p>Ha egyszer el kell távoznom, Ne hagyj el engem, Ha majd meg kell halnom, Lépj hozzám! Amikor szívemet A halál rémülete szorítja, Ragadj ki a félelmekből Félelmed és szenvedésed erejével.</p>
---	---

h/	No. 63a. (régén: No. 73.) Recitativo - részlet (0:50)	
----	--	--

<p>EVANGÉLISTA Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück, von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung, und kamen in die heilige Stadt, und erschienen vielen.</p>	<p>És imé, a templom kárpitja fölétől aljáig ketté hasada. És a föld megindula, és a kősziklák megrepedezének, és a sírok megnyílnak, és sok elhunyt szentnek teste föltámad, és kijöven a sírokból a Jézus föltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek.</p>
---	--

i/	No. 67. (régén: No. 77.) Recitativo (1:45)	
----	--	--

<p>BASSZUS Nun ist der Herr zur Ruh gebracht.</p> <p>KÓRUS Mein Jesu, mein Jesu, gute Nacht!</p> <p>TENOR Die Müh ist aus, die unsre Sünden ihm gemacht.</p> <p>KÓRUS Mein Jesu, mein Jesu, gute Nacht!</p> <p>ALT O selige Gebeine, Seht, wie ich euch mit Buss und Reu beweine, Dass euch mein Fall in solche Not gebracht!</p> <p>KÓRUS Mein Jesu, mein Jesu, gute Nacht.</p> <p>SZOPRÁN Habt lebenslang vor euer Leiden tausend Dank, Dass ihr mein Seelenheil so wert geacht'!</p> <p>KÓRUS Mein Jesu, mein Jesu, gute Nacht!</p>	<p>Most az Úr nyugovóra tért.</p> <p>Jézusom, Jézusom, jó éjszakát!</p> <p>A kinnak, melyet bűneink okoztak, vége.</p> <p>Jézusom, Jézusom, jó éjszakát!</p> <p>Ó áldott halott, Nézd hogyan siratlak bánkódva és vezekelve, Hogy bűnbeesésem téged ily nyomorúságba taszított!</p> <p>Jézusom, Jézusom, jó éjszakát!</p> <p>Életreszóló, ezerszeres hála Illesse őt a szenvedésért, Hogy üdvöm ily sokat ért.</p> <p>Jézusom, Jézusom, jó éjszakát!</p>
---	---

j/	No. 68. (régén: No. 78.) Kórus (5:41)
----	---------------------------------------

<p>Wir setzen uns mit Tränen nieder Und rufen dir im Grabe zu: Ruhe sanfte, sanfte ruh! Ruht, ihr ausgesognen Glieder! Ruhet sanfte, ruhet wohl! Euer Grab und Leichenstein Soll dem ängstlichen Gewissen Ein bequemes Ruhe-kissen Und der Seelen Ruhstatt sein. Höchst vergnügt schlummern da die Augen ein. Wir setzen uns mit Tränen nieder Und rufen dir im Grabe zu: Ruhe sanfte, sanfte ruh!</p>	<p>Sírva ülünk le És kiáltunk hozzád a sírba: Nyugodj békén, békében nyugodj! Nyugodjanak elgyötört tagjaid! Nyugodj békén, nyugodj jól! Sírod és a sírköved legyen A bánkódó lelkiismeretnek Kényelmes párnája És a léleknek nyugvóhelye. Boldog megnyugvással szenderedünk el.</p> <p>Sírva ülünk le És kiáltunk hozzád a sírba: Nyugodj békén, békében nyugodj! (A magyar szöveget összeállította és részben fordította: Winkler Lajos)</p>
--	--

d/ Orgonaművek (BWV 525-771)

		<p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1977/1.:</u> Orgona-prelúdiumok és -fúgák, (Kömlös Katalin) <u>A hét zeneműve 1981/4.:</u> Három orgonatókkáta (Karasszon Dezső) Kömlös Katalin: Klavierübung III. (Bach tanulmányok 1, Magyar Bach Társaság 1993)</p>
1.	<p>Orgelbüchlein (Bachnál: Orgel-Büchlein) (BWV 599-644)</p> <p>Keletkezése: legkésőbb 1714-15., Weimar.</p> <p>- Két részlet: a) <u>Christ lag in Todesbanden</u> BWV 625 (1:13) b) <u>O Mensch, beweine deine Sünde gross</u> BWV 622 (5:12)</p> <p>Spányi Miklós, orgona (Szombathely, Kálvária-templom, Eule-orgona)</p>	<p>LEMEZ: HUNGAROTON SLPD 31323</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: IV/1</p>

<p>O Mensch, beweine deine Sünde gross darum Christus seines Vaters Schoss aussert und kam auf Erden;</p> <p>von einer Jungfrau rein und zart für uns er hie geboren ward er wollte der Mittler werden.</p> <p>Den Toten er das Leben gab und legt dabei alle Krankheit ab bis sich die Zeit herdrange,</p> <p>dass er für uns geopfert würd, trüg unserer Sünden schwere Bürd wohl an dem Kreuze lange.</p>	<p>Ó ember, sirasd nagy bűnödöt; Amiért Krisztus Atyja ölére Elhagyta s a földre jött;</p> <p>Egy tiszta és zsenge szűztől Értünk itt megszületett, Közvetítő akart lenni.</p> <p>Halottaknak életet adott, És minden betegséget meggyógyított, Amíg órája el nem jött,</p> <p>Hogy értünk magát feláldozza, És bűneink nehéz terhét Egészen a keresztségig hordozhassa.</p> <p>(Winkler Lajos nyersfordítása)</p>
--	--

2.	<u>G-moll fantázia (prelúdium) és fúga</u> BWV 542 (fantázia: Weimar, ?1712 előtt fúga: Weimar, 1712 után) Spányi Miklós, orgona (Szombathely, Kálvária-templom, Eule-orgona) (11:45)	LEMEZ: HUNGAROTON SLPD 31043 KOTTA: Új összkiadás: IV/5 IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1973/2.</u> (Szerző Katalin)
3.	<u>C-moll passacaglia</u> BWV 582 (?1708-12. v. később) Helmut Walcha, orgona (Alkmaar, St. Laurenskerk Frans-Caspar-Schnitger-orgona) (13:47)	CD: ARCHIV 435 090-2 KOTTA: Új összkiadás: IV/7

e/ Billentyűs hangszerekre (csembalóra, klavichordra) írt művek
(BWV 772-994)

		IRODALOM: <u>A hét zeneműve:</u> Két- és háromszólamú invenciók 1984/85. (Péteri Judit) Francia szvitok 1980/2. (Péteri Judit) Angol szvitok 1985/86. (Péteri Judit) Partiták csembalóra 1976/3. (Sólyom György) Csembalótoccaták 1986/87. (Péteri Judit)
1.	<u>Das Wohltemperierte Klavier</u> (Bachnál: Clavier) (Wohltemperiertes Klavier) I. kötet, keletk.: legkésőbb 1722. - Részlet: <u>Cisz-dúr prelúdium és fúga</u> BWV 848. Schiff András, zongora (4:00)	CD: DECCA 414 388-2 KOTTA: Új összkiadás: V/6.1 IRODALOM: Hermann Keller: <u>Das</u> Wohltemperierte Klavier (Polifon Könyvtár 9., a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tagozatának kiadása)
2.	<u>D-moll (kromatikus) fantázia és fúga</u> BWV 903 (1720. k., rev. 1730. k.) - Részlet: <u>Fantázia</u> Gustav Leonhardt, csembaló (5:31)	CD TELDEC - DAS ALTE WERK - BACH 2000 (Összkiadás) 10/4 KOTTA: Új összkiadás: V/9.2

3.	<p><u>Goldberg-variációk</u> (Bachnál: Aria mit verschiedenen Veraenderungen - Aria különféle variációkkal) BWV 988</p> <p>Megjelent: Klavierübung IV. (Bachnál:Clavier Übung) Nürnberg, 1741 vagy 1742.</p> <p>- Részlet: <u>XXV. variációtól végig</u></p> <p>Glenn Gould, zongora, 1982. (15:40)</p>	<p>CD: CBS Records CD 37779</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: V/2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1981/2. (Péteri Judit)</p>
----	---	--

f/ Kamarazene (BWV 1001-1040)

		<p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve:</u> Szonáta hegedűre, g-moll (BWV 1001) 1983/84. (Péteri Judit) Partita hegedűre, h-moll (BWV 1002) 1975/4. (Ferenczi Ilona) Partita hegedűre, d-moll (BWV 1004) 1980/3. (Szabó József) Szonáta hegedűre, C-dúr (BWV 1005) 1978/1. (Sólyom György) Szvit gordonkára, C-dúr (BWV 1009) 1974/4. (Boronkay Antal) Szólószonáta fuvolára, a-moll (BWV 1013) 1978/3. (Kömlös Katalin)</p>
1.	<p><u>F-moll szonáta</u> (Hat szonáta No. 5) BWV 1018 (Köthen, 1717-23.)</p> <p>- Részlet: <u>III. tétel: Adagio</u></p> <p>Leonyid Kogan, hegedű Karl Richter, csembaló (3:10)</p>	<p>LEMEZ MELODIA</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VII/3</p>

2a	<u>E-dúr partita</u> (Három szonáta és három partita No. 6) BWV 1006 (Köthen, 1720.) - Részlet: <u>II. tétel: Loure</u> (1. fele) Jascha Heifetz, hegedű (1:00)	CD: RCA VICTOR GD 87708(2) KOTTA: Új összkiadás: VI/1 IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1979/2. (Kovács Sándor)
2b	<u>E-dúr partita</u> BWV 1006 - Részlet: <u>II. tétel: Loure</u> Sergiu Luca, hegedű (3:20)	CD: ELEKTRA NONESUCH KOTTA: Új összkiadás: VI/1
2c	<u>E-dúr partita</u> BWV 1006 - Részletek: a/ <u>III. tétel: Gavotte en rondeau</u> (3:11) b/ <u>VII. tétel: Gigue</u> (1:47) Martzy Johanna, hegedű	CD: EMI 4 89179 2 KOTTA: Új összkiadás: VI/1

g/ (Concertók) , concerto grossók (BWV 1041-1065)

		IRODALOM: <u>A hét zeneműve:</u> E-dúr hegedűverseny (BWV 1042) 1979/3. (Boronkay Antal) D-moll kettősverseny (BWV 1043) 1975/2. (Homolya István) D-moll csembalóverseny (BWV 1052) 1974/2. (Boronkay Antal) F-moll csembalóverseny (BWV 1056) 1977/3.
	<u>Sechs brandenburgische Konzerte</u> (Bachnál: Six Concerts) („Hat brandenburgi verseny“) BWV 1046-1051 Keletkezése: legkésőbb 1721.	IRODALOM: <u>A hét zeneműve:</u> 1. brandenburgi verseny 1976/1. (Földes Imre) 2. brandenburgi verseny 1978/4. (Péteri Judit) 3. brandenburgi verseny 1981/3. (Péteri Judit)

a)	<p><u>V. D-dúr brandenburgi verseny</u> BWV 1050</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: (Allegro)</u></p> <p>Leopold Stastny, fuvola Alice Harnoncourt, hegedű Herbert Tachezi, csembaló Concentus musicus Wien vez. Nikolaus Harnoncourt (10:38)</p>	<p>CD: TELDEC 2292-42933-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VII/2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1977/4.</u> (Komlós Katalin)</p>
b)	<p><u>VI. B-dúr brandenburgi verseny</u> BWV 1051</p> <p>- Részlet: <u>III. tétel: Allegro</u></p> <p>Concentus musicus Wien vez. Nikolaus Harnoncourt (6:00)</p>	<p>CD: TELDEC 2292-42933-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VII/2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1973/1.</u> (Boronkay Antal)</p>

h/ Kánonok (BWV 1072-1078), stb.

1.	<p><u>Hatszólamú kánon</u> BWV 1076</p> <p>180-as csoport (0:40)</p>	<p>KOTTA: Új összkiadás: VIII/1</p>
2.	<p><u>Händel: Suite Nr. 9. G-dúr</u> HWV 442</p> <p>- Részlet: Chaconne (62 variációval): <u>Téma és 1-4. variáció (1:30)</u></p> <p>Isolde Ahlgrimm, csembaló</p>	<p>CD: Berlin Classics 00311862BC</p>
3.	<p><u>Nyolcszólamú kánon</u> BWV 1072</p> <p>180-as csoport (1:30)</p>	<p>KOTTA: Új összkiadás: VIII/1</p>

i/ Musikalisches Opfer, BWV 1079

<p><u>Musikalisches Opfer</u> (Zenei felajánlás /áldozat?/), c-moll BWV 1079 1747. - Részletek: a/ „<u>Canon perpetuus super Thema Regium</u>” (kétszólamú kánon a Királyi Témával szemben) b/ „<u>Canon a 2 cancrizans</u>” (kétszólamú rák-kánon a Királyi Témából) c/ „<u>Canon a 2 Violini in unisono</u>” (kétszólamú kánon a Királyi Téma fölött) d/ „<u>Canon a 2 per Motum contrarium</u>” (kétszólamú tükör-kánon a Királyi Téma alatt) e/ „<u>Canon a 2 per Augmentationem, contrario Motu</u>” (kétszólamú augmentált tükör-kánon a Királyi Témával szemben) f/ „<u>Canon a 2 per Tonos</u>” (kétszólamú moduláló kánon a Királyi Témával szemben)</p> <p>Concentus musicus Wien Herbert Tachezi, csembaló Leopold Stastny, fuvola Alice Harnoncourt, hegedű Walter Pfeiffer, hegedű Kurt Theiner, brácsa Nikolaus Harnoncourt, tenorviola, gordonka (8:00)</p>	<p>CD: TELDEC 2292-42748-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VIII/1</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1985/86. (Somfai László)</p>
<p>g/ „<u>Ricercar a 6</u>” (Anton Webern hangszerelése, 1935.)</p> <p>Berlini Filharmonikusok vez. Pierre Boulez (7:11)</p>	<p>CD: Deutsche Grammophon (Webern összkiadás) 457 638-2</p> <p>IRODALOM: Anton <u>Webern</u> levele Hermann Scherchennek (ld. Webern: Előadások-Levelek-Írások, Zeneműkiadó 1965)</p>

j/ Die Kunst der Fuge, BWV 1080

<p><u>Die Kunst der Fuge</u> (A fúga mestersége, /művészete?/), d-moll BWV 1080 1740-45 körül - két részlet a) <u>Contrapunctus 6 a 4 in Stylo Francese</u> BWV 1080,6 Moroney, Davitt - csembaló (4:08)</p>	<p>CD: Harmonia mundi France HMC 901169.70</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VIII/2.1 (az első kiadás nyomán) Új összkiadás: VIII/2.2 (a kézirat nyomán)</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1975/3. (Somfai László)</p>
--	--

<p>b) <u>Fuga a 3 Soggetti</u> /az első kiadás szerint 3, valójában 4-témás fuga!/ (befejezetlen) BWV 1080,19</p> <p>Kocsis Zoltán, zongora (7:56)</p>	<p>CD: PHILIPS 412 729-2</p> <p>KOTTA: Új összkiadás: VIII/2.1</p> <p>IRODALOM: <u>Göncz Zoltán</u>: A fuga művészete zárócontrapunctusának rekonstrukciója (Bach tanulmányok 2., Magyar Bach Társaság 1993)</p>
<p><u>Bartók Béla: Hommage à J. S. B.</u> (Mikrokozmosz III. No. 79)</p> <p>Jandó Jenő, zongora (0:54)</p>	<p>CD: KOCH/SCHWANN 3-1218-2</p>

X. A klasszicizmus

A/ A klasszicizmus születése, Mannheim, a Bach-fiúk, Gluck

<p>Johann Wenzel Anton <u>Stamitz</u>/ Jan Václav Antonín <u>Stamic</u>, német-cseh, *1717. VI. 19. Deutsch-Brod /Csehország/, - †1757. III. 27. Mannheim</p>	
<p><u>Esz-dúr szimfónia</u>, op. 11. No. 3 (La melodia germanica)</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Allegro assai</u> (4:40)</p> <p>Prágai Kamarazenekar</p>	<p>LEMEZ: SUPRAPHON 1 10 1668</p>
<p>Carl Philipp Emanuel <u>Bach</u>, német, *1714. III. 8. Weimar - †1788. XII. 14. Hamburg</p>	<p>IRODALOM: <u>C. Ph. E. Bach</u>: Az ékesítésekről (ld. Barna István: Örök muzsika). A-dúr gordonkaverseny (<u>A hét zeneműve</u> 1980/1. <u>Alfred Wotquenne</u>: Thematisches Verzeichnis der Werke von C. Ph. E. Bach (Wq) <u>Everett Helm</u>: A New Thematic Catalog of the Works of C. Ph. E. Bach (H) <u>Christoph Wolff</u> stb.: A Bach-család (Grove monográfiák)</p>
<p>1. <u>h-moll szimfónia</u> (Hat szimfónia, 1773, No. 5) Wq. 182,5; H 651. Megjelent: 1773., Hamburg.</p> <p><u>I. tétel: Allegretto</u> (4:20) <u>II. tétel: Larghetto</u> (2:21) <u>III. tétel: Presto</u> (4:09)</p> <p>The Academy of Ancient Music vez. Christopher Hogwood</p>	<p>CD: L' OISEAU-LYRE, 417 124-2</p>

2.	<p><u>C-dúr fantázia</u> (Presto di molto) (Clavier-Sonaten und freye Fantasien, nebst einigen Rondos fürs Fortepiano für Kenner und Liebhaber, 1785-86) Wq 61,6; H 291 megjelent: 1787 Velence</p> <p>Colin Tilney, klavichord (6:15)</p>	
3.	<p><u>G-dúr concerto csembalóra és vonósokra</u> Wq 3, H 405 megjelent: 1734 Lipcse</p> <p>- Részlet: <u>II. tétel: Adagio</u> (6:37)</p> <p>Spányi Miklós, csembaló Concerto Armonico művészeti vezetők: Szűts Péter, Spányi Miklós</p>	<p>CD: The Complete Keyboard Concertos - Volume 1. BIS-CD-707</p>
	<p>Johann Christian <u>Bach</u>, német, *1735. IX. 5. Lipcse - †1782. I. 1. London</p>	<p>IRODALOM: Christoph <u>Wolff</u> stb.: A Bach-család (Grove monográfiák)</p>
	<p><u>Esz-dúr szimfónia</u> (Három szimfónia, 1773, op. 9. No. 2) megjelent: 1773 Hága</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Allegro</u> (5:03)</p> <p>Alfredo Bernardini és Pierluigi Fabretti, oboa Endródi Sándor és Maruzsa Tibor, kürt Concerto Armonico (művészeti vezető: Szűts Péter és Spányi Miklós)</p>	<p>CD: HUNGAROTON</p>
	<p>Jean-Jacques <u>Rousseau</u>, svájci születésű francia, *1712. VI. 28. Genf - †1778. VII. 2. Ermenonville</p> <p><u>Le devin du village</u> (A falusi jós), 1752.</p> <p>- Két részlet: a) <u>Colette áriája</u> „Si des galans de la vie” (Ha a falu széptevői...) (1:15) b) <u>Zárótétel: „Allons danser”</u> (Vaudeville) (1:10)</p> <p>Colette: Janine Micheau, szoprán Choeurs Raymond Saint-Paul Orchestre de Chambre Louis de Froment vez. Louis de Froment</p>	<p>CD: cpo 999 559-2</p> <p>IRODALOM: <u>Németh Amadé</u>: Operaritkaságok, Zeneműkiadó 1980, 324. lap)</p>

	<p>Christoph Willibald <u>Gluck</u>, német, *1714. VII. 2. Erasbach (Oberfalz) - †1787. XI. 15. Bécs</p>	<p>IRODALOM: Don Juan (<u>A hét zeneműve</u> 1981/3., Boronkay Antal) Charles <u>Burney</u>: <u>Gluckról és</u> <u>Gluck</u>: <u>A Paride ed Elena</u> előszava (ld. Barna István: Örök muzsika) <u>Gluck</u>: <u>Előszó az Alceste</u> partitúrájához (ld. Szabolcsi Bence: Régi muzsika kertje) Romain <u>Rolland</u>: <u>Lully, Gluck,</u> <u>Grétry, Gondolat</u> 1981</p>
	<p><u>Orfeo ed Euridice</u> (Orpheusz és Eurüdiké) opera (azione teatrale) Ranieri da Calzabigi szövegére három felvonásban Bemutató: Bécs, 1762.; párizsi változat: 1774.</p>	<p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1974/3. (Kovács János) <u>Till</u> Géza: Opera</p>
a/	<p><u>II. felvonás 1. jelenet</u> (Bécsi változat, 1762)</p> <p>René Jacobs, kontratenor (Orpheusz) Collegium Vocale Gent La Petite Bande vez. Sigiswald Kuijken (13:00)</p>	<p>CD: ACCENT</p>

<p>(INTRODUZIONE)</p> <p>CORO DI FURIE E DI SPETTRI Chi mai dell' Erebo fra le caligini Sull'orme d'Ercole e di Piritoo Conduce il piè?</p> <p>BALLO</p> <p>CORO DI FURIE E DI SPETTRI Chi mai dell' Erebo fra le caligini Sull'orme d'Ercole e di Piritoo Conduce il piè? D'orror l'ingombrino le fiere Eumenidi; /:E lo spaventino gli urli di Cerbero Se un dio non è!:/</p> <p>D'orror l'ingombrino le fiere Eumenidi; E lo spaventino gli urli di Cerbero Se un dio non è!</p> <p>(INTRODUZIONE)</p>	<p>(BEVEZETÉS)</p> <p>FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Ki itt e földi lény, Ki ránk tör lázadón? Vak éjtől nem remeg, Rettentő sors elé Ily daccal áll?</p> <p>TÁNC</p> <p>FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Ki itt e földi lény, Ki ránk tör lázadón? Vak éjtől nem remeg, Rettentő sors elé Ily daccal áll? Bénítsa félelem, Gyilkos vad rémület! /:A szörnyű út előtt Órálló Cerberusz Lángtorka vár!:/</p> <p>Bénítsa félelem, Gyilkos vad rémület! A szörnyű út előtt Órálló Cerberusz Lángtorka vár!</p> <p>(BEVEZETÉS)</p>
---	--

ORFEO Deh, placatevi con me Furie, ...	ORPHEUSZ Szívem tőletek szánalmat kér! Rémek...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... larve, ...	ORPHEUSZ ...szörnyek...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... ombre sdegnose.	ORPHEUSZ ...ó, félelmes árnyak!
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO /:Vi renda almen pietose Il mio barbaro dolor!:/	ORPHEUSZ /:A lelkem tenger bánat, Kínom lángja égig ér!:/
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No! No! No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem! Nem! Nem!
ORFEO Deh, placatevi, placatevi con me, Furie, ...	ORPHEUSZ Szívem tőletek szánalmat kér! Rémek...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... larve, ...	ORPHEUSZ ...szörnyek...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... ombre sdegnose.	ORPHEUSZ ...ó, félelmes árnyak!
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO Vi renda almen pietose Il mio barbaro dolor! Furie, ...	ORPHEUSZ A lelkem tenger bánat, Kínom lángja égig ér! Rémek ...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... larve, ...	ORPHEUSZ ... szörnyek ...
CORO DI FURIE E DI SPETTRI No!	FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA Nem!
ORFEO ... ombre sdegnose.	ORPHEUSZ ... ó, félelmes árnyak!

CORO DI FURIE E DI SPETTRI
No! No!

ORFEO
Vi renda almen pietose
/:Il mio barbaro dolor!:/

CORO DI FURIE E DI SPETTRI
Misero giovane,
che vuoi, che mediti?
Altro non abita,
che lutto e gemito
In queste orribili
soglie funeste.
Che vuoi, misero giovane?
Che?
Altro non abita
/:che lutto e gemito,:(3x)
In queste orribili
soglie funeste.

ORFEO
Mille pene, ombre moleste,
Come voi sopporto anch'io,
sopporto anch'io.
Ho con me l'inferno mio,
/:Me lo sento in mezzo al cor.:/

CORO DI FURIE E DI SPETTRI
/:Ah, qual' incognito
affetto flebile,
Dolce a sospendere
vien l'implacabile
Nostro furor?:/

ORFEO
Men tiranne, ah, voi sareste
Al mio pianto, al mio lamento,
/:Se provaste un sol momento
Cosa sia languir d'amor,:/
Cosa sia languir d'amor.

CORO DI FURIE E DI SPETTRI
Ah, qual' incognito
affetto flebile,
Dolce a sospendere
vien l'implacabile
Nostro furor?
Le porte stridano
su' neri cardini;
/:E il passo lascino
sicuro e libero
Al vincitor.:/
Le porte stridano
su' neri cardini;
/:E il passo lascino
sicuro e libero
Al vincitor.:/
/:Al vincitor.:(6x)

FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA
Nem! Nem!

ORPHEUSZ
A lelkem tenger bánat,
/:Kínom lángja égig ér!:/

FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA
Jaj, szegény föld fia,
itt köztünk mért bolyongsz?
Itt sűrű éj honol,
ólmos köd súlya nyom,
Itt többé nincs remény,
csak tenger kín!
Itt köztünk, jaj, szegény föld fia?
Miért?
Itt sűrű éj honol
/:ólmos köd súlya nyom,:(3x)
Itt többé nincs remény,
csak tenger kín!

ORPHEUSZ
Égő könnyek, jéghideg lázak.
Éles tör ez a vérző bánat,
ez a vérző bánat.
A szívem mély gyászba hullt
/:S a kárhozatnak kínja sújt!:/

FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA
/:Mily titkos szép varázs,
rejtelmes bűverő
Oszlatja bős dühünk,
megbékít, andalít,
Szívünkig ér?!:/

ORPHEUSZ
Fájó sóhaj, forró óhaj,
Szívet mért nem lágyít már?
/:Ó, e mély seb, mely úgy éget
Végre gyógyírt, enyhet vár!:/
Végre gyógyírt, enyhet vár!

FÚRIÁK, SZELLEMEK KARA
Mily titkos szép varázs,
rejtelmes bűverő
Oszlatja bős dühünk,
megbékít, andalít,
Szívünkig ér?!
Tárd szét hát karjaid,
Rejtelmes nagykapu,
/:Tündöklő túlvilág
Sejtelmes útjain
Indulj, te hős!:/
Tárd szét hát karjaid,
Rejtelmes nagykapu,
/:Tündöklő túlvilág
Sejtelmes útjain
Indulj, te hős!:/
/:Indulj, te hős!:(6x)

(Romhányi József fordítása)

b/	<p><u>Fúria-tánc</u> (a párizsi változatból, 1774; átvétel a Don Juan balett fináléjából)</p> <p>Orchestra of the Royal Opera House, Covent Garden vez. Solti György (3:45)</p>	<p>CD: DECCA 417 410-2</p>
----	---	--------------------------------

B/ Joseph Haydn

		<p>IRODALOM: Charles Rosen: A klasszikus stílus - Haydn, Mozart, Beethoven (Zeneműkiadó 1977)</p>
	<p>Joseph Haydn, osztrák, *1732. III. 31.? Rohrau - †1809. V. 31. Bécs</p>	<p>IRODALOM: Albert Christoph Dies: Haydnról (ld. Barna István: Örök muzsika) Karl Geiringer: Joseph Haydn (Gondolat 1969) Joseph Haydn élete dokumentumokban (szerk. Bartha Dénes és Révész Dorrit, Zeneműkiadó, 1961) Haydn leveleiből (ld. Barna István: Örök muzsika) Haydn: Önéletrajzi jegyzetek (ld. Szabolcsi Bence: Régi muzsika kertje) Horányi Mátyás: Eszterházi vigasságok (Akadémiai Kiadó, 1959) Anthony van Hoboken: Joseph Haydn Werkverzeichnis (Haydn műveinek katalógusa) Stendhal: Levelek Haydnról, a híres zeneszerzőről (Magyar Helikon 1973) Sólyom György: Joseph Haydn (Bibliotheca 1958) Somfai László: Joseph Haydn élete képekben és dokumentumokban (Zeneműkiadó 1977) Somfai László: Sinfonia concertante (A hét zeneműve 1976/3.) Somfai László: D-dúr zongoraverseny (A hét zeneműve 1974/4.) Szabolcsi Bence: Haydn, a jövő zenésze - Az utolsó menüettek (ld. Zenetudományi tanulmányok VIII.) <u>Zenetudományi tanulmányok</u> VIII. (Haydn emlékére, Akadémiai Kiadó 1960)</p>

a/ Szimfóniák (Hob.I)

		<p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve:</u> e-moll, No. 44, 1980/2. g-moll, No. 33, 1978/3. D-dúr, No. 93, 1979/3. G-dúr, No. 94, 1974/3. D-dúr, No. 96, 1984/85. B-dúr, No. 98, 1979/4. D-dúr, No. 101, 1981/4. B-dúr, No. 102, 1976/1. D-dúr, No. 104, 1973/4.</p>
1.	<p><u>D-dúr szimfónia, No. 6.</u> Le matin (A reggel) Hob.I:6 1761.</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Adagio - Allegro</u> (6:06)</p> <p>Concentus musicus Wien vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC - DAS ALTE WERK 2292-46018-2</p>
2.	<p><u>Fisz-moll szimfónia, No. 45.</u> Abschieds-Symphonie (Búcsú-szimfónia) Hob.I:45 1772.</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Allegro assai</u> (8:34)</p> <p>Concentus musicus Wien vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC CLASSICS 2292-44198-2</p>
3.	<p><u>G-dúr szimfónia, No. 47.</u> Hob.I:47 1772.</p> <p>- Részlet: <u>III. tétel: Menuet al Roverso - Trio al Roverso</u> (2:35)</p> <p>Magyar Kamarazenekar, hangversenymester: Tátrai Vilmos</p>	<p>CD: HUNGAROTON - WHITE LABEL HRC 141</p>
4.	<p><u>G-dúr szimfónia, No. 88.</u> Hob.I:88 1787. - részlet</p> <p>- Részlet: <u>IV. tétel: Finale. Allegro con spirito</u> (4:08)</p> <p>Magyar Állami Hangversenyzenekar vez. Fischer Ádám</p>	<p>CD: HUNGAROTON - WHITE LABEL HRC 090</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1977/4. (Péteri Judit)</p>

5.	<p><u>G-dúr szimfónia</u>, No. 92. (Oxford) Hob.I:92 1788?</p> <p>- Részlet: <u>III. tétel: Menuet</u> (6:00)</p> <p>Bécsi Filharmonikusok vez. Karl Böhm</p>	<p>LEMEZ: Deutsche Grammophon</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1977/2. (Péteri Judit)</p>
6.	<p><u>G-dúr szimfónia</u>, No. 100. (Militär = Katona) Hob.I:100 1794.</p> <p>- Részlet: <u>II. tétel: Allegretto</u> (6:02)</p> <p>Concertgebouw Orchestra, Amsterdam vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC 8.43301</p>
7.	<p><u>Esz-dúr szimfónia</u>, No. 103. (Mit dem Paukenwirbel = Üstdobpergés) Hob.I:103 1795.</p> <p>- Két részlet: a/ <u>I. tétel: Adagio. Allegro con spirito</u> (10:04) b/ <u>II. tétel: Andante più tosto Allegretto</u> (9:45)</p> <p>Concertgebouw Orchestra, Amsterdam vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC 8.43752</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1983/84. (Péteri Judit)</p>

b/ Vonósnégyesek (Hob.III)

		<p>IRODALOM: <u>Somfai László: A klasszikus kvartetthangzás megszületése Haydn vonósnégyeseiben</u> (Zenetudományi tanulmányok VIII., Akadémiai Kiadó 1960) <u>A hét zeneműve:</u> D-dúr, op.20. No. 4, 1975/2. C-dúr, op.33. No. 3, 1979/1. G-dúr, op.54. No. 1, 1986/87. h-moll, op.64. No. 2, 1984/85. D-dúr, op.64. No. 5, 1976/4. Esz-dúr, op.71. No. 3, 1985/86 d-moll, op.76. No. 2, 1974/2. C-dúr, op.76. No. 3, 1980/4. G-dúr, op.77. No. 1, 1981/3. F-dúr, op.77. No. 2, 1977/3.</p>
--	--	--

1.	<p><u>F-moll vonósnégyes</u>, op. 20. (Nap-quartettek) No. 5 Hob.III:35 1772.</p> <p>- Két részlet: a/ <u>II. tétel: Menuetto</u> (4:33) b/ <u>IV. tétel: Finale: Fuga a 2 soggetti</u> (2:54)</p> <p>Tátrai vonósnégyes: Tátrai Vilmos, Szűcs Mihály, Konrád György, Banda Ede</p>	<p>CD: HUNGAROTON HCD 11332</p>
2.	<p><u>Esz-dúr vonósnégyes</u>, op. 33. („Gli scherzi”; Orosz-quartettek) No. 2 Hob.III:38 1778-81.</p> <p>- Részlet: <u>IV. tétel: Finale. Presto</u> (2:35)</p> <p>Dékány Vonósnégyes</p>	<p>LEMEZ: TURNABOUT TV 34062S</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1976/2.</u> (Somfai László)</p>
3.	<p><u>G-dúr vonósnégyes</u>, Op. 76. (Erdődy-quartettek) No. 1 Hob.III:75 1797.</p> <p>- Részlet: <u>III. tétel: Menuet. Presto</u> (2:25)</p> <p>Tátrai vonósnégyes: Tátrai Vilmos, Szűcs Mihály, Konrád György, Banda Ede</p>	<p>CD: HUNGAROTON HCD 12812</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1983/84.</u> (Somfai László)</p>

c/ Barytontrió (Hob.XI)

	<p><u>D-dúr barytontrió</u> Hob.XI:97 1771? - Részlet: <u>VII. tétel: Finale. Fuga. Presto</u> (1:34)</p> <p>Kakuk Balázs, baryton Lukács Péter, brácsa Párkányi Tibor, gordonka</p>	<p>CD: HUNGAROTON HCD 31174</p>
--	--	-------------------------------------

d/ Zongoratrió/zongorástrió (Hob.XV)

		<u>Két zongoratrió</u> : 19. g-moll, 27. C-dúr (<u>A hét zeneműve</u> 1980/1., Somfai László)
<u>G-dúr trió</u> , op. 73. No. 2 Hob.XV:25 legkésőbb 1795. - Részlet: <u>III. tétel: Rondo all'Ongarese. Presto</u> (3:10) Alfred Cortot, zongora Jacques Thibaud, hegedű Pablo Casals, gordonka (1927-es felvétel)		CD: EMI Classics CDH 7 64060 2 IRODALOM: <u>Szabolcsi Bence</u> : Haydn és a magyar zene (ld. Szabolcsi Bence: A válaszut - és egyéb tanulmányok, Akadémiai Kiadó 1963)

e/ Zongoraszonáta (Hob.XVI)

		IRODALOM <u>Somfai László</u> : J. Haydn zongoraszonátái (Zeneműkiadó 1979) <u>A hét zeneműve</u> : D-dúr, Hob.XVI:42, 1985/86. Asz-dúr, Hob.XVI:46, 1978/2. C-dúr, Hob.XVI:50, 1980/3. D-dúr, Hob.XVI:51, 1986/87. Esz-dúr, Hob.XVI:52, 1973/2.
<u>Esz-dúr szonáta</u> Hob.XVI:49 1789-90. - Részlet: <u>I. tétel: Allegro</u> (6:31) Ránki Dezső, zongora		CD: HUNGAROTON HCD 11625-2

f/ Darabok zenélőórára (Hob.XIX)

<u>Művek zenélőórára</u> (Laufwerk, Flötenuhr) 1792. - Három részlet: a/ C-dúr, Hob.XIX:17 (0:35) b/ C-dúr, Hob.XIX:10 (0:30) c/ C-dúr, Hob.XIX:8 (0:25)		LEMEZ: TURNABOUT TV 37085S
--	--	-------------------------------

g/ Oratóriumok (Hob.XXI)

		IRODALOM: <u>Gárdonyi Zoltán</u> : Haydn oratórium-formálása (Zenetudományi tanulmányok VIII., Akadémiai Kiadó 1960)
1.	<p><u>Die Schöpfung</u> (A teremtés) oratórium három részben szoprán- (Gabriel - Gábrriel, Éva), tenor- (Uriel), basszus- (Raphael - Rafael, Ádám) szólóra, énekkarra, zenekarra és continuóra. Hob.XXI:2, 1796-98. Bemutató: Bécs, 1799. Szövege: John Milton „Elveszett Paradicsom” c. eposza nyomán írt angol librettó, Gottfried van Swieten által készített német fordítása</p> <p>- Részletek. Az első részből: a/ No. 1 b/ No. 2 c/ No. 14</p> <p style="padding-left: 40px;">A második részből: d/ No. 17 e/ No. 20 f/ No. 21</p> <p>Margaret Marshall, szoprán (Gabriel) Vinson Cole, tenor (Uriel) Gwynne Howell, basszus (Raphael) Chor des Bayerischen Rundfunks Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks vez. Rafael Kubelik</p>	<p>CD: ORFEO C 150852 H</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1975/4. (Molnár Antal) <u>Várnai Péter</u>: Oratóriumok könyve</p>

a/	No. 1. <u>Bevezetés: (Die Vorstellung des Chaos - A Káosz ábrázolása) Largo</u> (6:33)	
b/	No. 2. (a Peters kiadású partitúra szerint No. 1b) <u>Recitativo</u> (2:59)	

<p>RAPHAEL Im Anfange schuf Gott Himmel und Erde, und die Erde war ohne Form und leer, und Finsternis war auf der Fläche der Tiefe.</p> <p>KÓRUS Und der Geist Gottes Schwebte auf der Fläche der Wasser, Und Gott sprach: Es werde Licht! Und es ward Licht.</p> <p>URIEL Und Gott sah das Licht, dass es gut war, und Gott schied das Licht von der Finsternis.</p>	<p>Kezdetben teremté Isten az eget és a földet, a föld pedig kietlen és pusztaság volt és sötétség volt a mélység színén.</p> <p>És Isten szelleme lebeg vala a vizek fölött, és monda Isten: Legyen világosság! és lőn világosság.</p> <p>És látta Isten, hogy jó a világosság, és elválasztá Isten a világosságot a sötétségtől.</p>
---	--

c/	No. 14. (a Peters kiadású partitúra szerint No. 13) <u>Kórus szólókkal - Allegro (4:29)</u>	
----	--	--

<p>KÓRUS Die Himmel erzählen die Ehre Gottes, Und seiner Hände Werk Zeigt an das Firmament.</p> <p>GABRIEL, URIEL, RAPHAEL Dem Kommenden Tage sagt es der Tag, Die Nacht, die verschwand, der folgenden Nacht:</p> <p>KÓRUS Die Himmel erzählen die Ehre Gottes, Und seiner Hände Werk Zeigt an das Firmament.</p> <p>GABRIEL, URIEL, RAPHAEL In alle Welt ergeht das Wort, Jedem Ohre klingend, Keiner Zunge fremd:</p> <p>KÓRUS Die Himmel erzählen die Ehre Gottes, Und seiner Hände Werk Zeigt an das Firmament.</p>	<p>Az egek beszélnek el Isten dicsőségét, s kezének műve mutatkozik a mennyboltozaton.</p> <p>A jövő napnak beszéli el a nap, s az eltűnő éj az elkövetkezőnek.</p> <p>Az egek beszélnek el Isten dicsőségét, s kezének műve mutatkozik a mennyboltozaton.</p> <p>Az egész világon felhangzik a szó, minden fülben ott cseng, semminő nyelven sem idegen.</p> <p>Az egek beszélnek el Isten dicsőségét, s kezének műve mutatkozik a mennyboltozaton.</p>
---	--

d/	No. 17. (a Peters kiadású partitúra szerint No. 16) <u>Recitativo (2:32)</u>	
----	---	--

<p>RAPHAEL Und Gott schuf große Walfische und ein jedes lebende Geschöpf, das sich beweget, und Gott segnete sie, sprechend: Seid fruchtbar alle, mehret euch, Bewohner der Luft, vermehret euch Und singt auf jedem Aste! Mehret euch, ihr Flutenbewohner, Und füllet jede Tiefe! Seid fruchtbar, wachset, mehret euch. Erfreuet euch in eurem Gott!</p>	<p>S teremtett Isten nagy vízi állatokat s mindenféle élő teremtményt, s megáldotta őket Isten, mondván: Szaporodjatok és sokasodjatok, ti, lég lakói, sokasodjatok, és énekeljétek minden ágon! Szaporodjatok ti, vizek lakói, töltsétek be mind a mélységet, legyetek termékenyek, növekedjétek, sokasodjatok, örvendeztetek Isteneteknek!</p>
--	--

e/	No. 20. <u>Recitativo (0:22)</u>	
----	----------------------------------	--

<p>RAPHAEL Und Gott sprach: Es bringe die Erde hervor lebende Geschöpfe nach ihrer Art: Vieh und kriechendes Gewürm und Tiere der Erde nach ihren Gattungen.</p>	<p>És Isten monda: teremjen a föld élő állatokat az ő nemük szerint, barmokat és csúszó-mászó állatokat, és szárazföldi vadakat az ő nemük szerint.</p>
---	---

f/	No. 21. <u>Recitativo</u> (3:02)
----	----------------------------------

<p>RAPHAEL Gleich öffnet sich der Erde Schoß Und sie gebiert auf Gottes Wort Geschöpfe jeder Art, In vollem Wuchs und ohne Zahl. Vor Freude brüllend steht der Löwe da. Hier schießt der gelenkige Tiger empor. Das zack'ge Haupt erhebt der schnelle Hirsch. Mit fliegender Mähne springt und wieh'rt Voll Mut und Kraft das edle Roß. Auf grünen Matten weidet schon Das Rind, in Herden abgeteilt. Die Triften deckt, als wie gesät, Das wollenreiche, sanfte Schaf. Wie Staub verbreitet sich In Schwarm und Wirbel Das Heer der Insekten. In langen Zügen kriecht Am Boden das Gewürm.</p>	<p>És tüstén megnyílván a föld öle szült az Isten szavára mindenféle teremtményt, teljes nagyságában és számlálhatatlanul: ott áll az örömében bömbölő oroszlán, itt szökell a hajlékony izmú tigris, ág-bogas fejét emeli a fürge szarvas, vágtat s nyerít a lobogó sörényű, szilaj és csupa-tűz nemes paripa. A zöld réteken legelészik már a csordákba gyűlt marha, a legelőn elszéled a jóllakott, dús gyapjú, félénk juhnyáj. Mint porszemek, kavarogva rajzik és nyüzsög a rovarsereg. Hosszan vonulva kúszik a talajon a férgek hada.</p> <p style="text-align: right;">(Uhrman György nyersfordítása, Károlyi Gáspár bibliafordításának és más irodalmi szövegeknek a felhasználásával)</p>
--	--

<p>2. <u>Die Jahreszeiten</u> (Az évszakok) oratórium négy részben szoprán- (Hanne - Hanna), tenor- (Lukas - Lukács), basszus- (Simon) szólóra, énekkarra, zenekarra és continuóra. Hob.XXI:3. Befejezés és bemutató: Bécs, 1801. Szövegét James Thomson nyomán és más források felhasználásával Gottfried van Swieten írta</p> <p>- Részletek: A harmadik részből („Ősz“): No. 25 No. 26 No. 28</p> <p style="padding-left: 100px;">A negyedik részből („Tél“): No. 34</p> <p>Barbara Bonney, szoprán (Hanne) Anthony Rolfe Johnson, tenor (Lukas) The Monteverdi Choir The English Baroque Soloists vez. John Eliot Gardiner</p>	<p style="text-align: right;">CD: ARCHIV 431 818-2</p> <p style="text-align: center;">IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1978/1. (Molnár Antal) <u>Várnai Péter</u>: Oratóriumok könyve</p>
---	---

	<u>Ősz</u> (részletek)
a/	No. 25. <u>Recitativo</u> (0:37)

<p>LUKAS Hier treibt ein dichter Kreis die Hasen aus dem Lager auf. Von allen Seiten hingedrängt, hilft ihnen keine Flucht. Schon fallen sie, und liegen bald in Reihen freudig hingezählt.</p>	<p>LUKÁCS Ime, itt e népes csapat úzi ki a nyulakat vackukból. Minden oldalról szorongatva, mit sem segít rajtuk a futás. Már felbuknak s hamarosan sorba fektetik őket vidám számlálás közben.</p>
---	---

b/	No. 26. <u>Kórus</u> (FALUSI NÉP ÉS VADÁSZOK) - Vivace (4:45)	
----	--	--

<p>MÄNNER Hört, hört das laute Getön, /:das dort im Walde klinget!:/</p> <p>FRAUEN Welch ein lautes Getön! durchklingt den ganzen Wald!</p> <p>ALLE Es ist der gellenden Hörner Schall, der gierigen Hunde Gebelle der Hunde Gebelle.</p> <p>MÄNNER Schon flieht der aufgesprengte Hirsch; /:ihm rennen:/ die Doggen und Reiter nach.</p> <p>ALLE Er flieht, er flieht, er flieht. /:O wie er sich streckt!:/ /:Ihm rennen:/ die Doggen und Reiter nach. /:O wie er springt!:/ O wie er streckt! Da bricht er aus den Gesträuchen hervor, und läuft über Feld in das Dickicht hinein.</p> <p>MÄNNER Jetzt hat er die Hunde getäuscht; zerstreuet schwärmen sie umher.</p> <p>ALLE Die Hunde sind zerstreut; sie schwärmen hin und her.</p> <p>DIE JÄGER Tajo, tajo, tajo!</p> <p>MÄNNER Der Jäger Ruf, der Hörner Klang versammelt aufs neue sie.</p> <p>DIE JÄGER /:Ho, ho, ho!:/ Tajo! Ho, ho!</p> <p>MÄNNER UND FRAUEN Mit doppeltem Eifer stürzet nun der Haufe vereint auf die Fährte los.</p> <p>DIE JÄGER Tajo, tajo, tajo!</p> <p>FRAUEN Von seinen Feinden eingeholt, an Mut und Kräften ganz erschöpft, er liegt nun das schnelle Tier.</p> <p>MÄNNER Sein nahes Ende kündigt an des tönenden Erzes Jubellied, der freudigen Jäger Siegeslaut:</p>	<p>FÉRFIAK Hallod a harsány lármát, /:mi felveri az erdőt!:/</p> <p>ASSZONYOK Micsoda harsány lárma hangzik szerte az erdőben!</p> <p>MIND A zengő kürtök hangja az, s a mohó kutyák ugatása a kutyák ugatása.</p> <p>FÉRFIAK Már fut a felugrasztott szarvas, /:vágatnak:/ az ebek s a lovasok utána.</p> <p>MIND Menekül, menekül, menekül! /:Ó, hogy kinyúl (a teste):/ /:vágatnak:/ az ebek s a lovasok utána. /:Ó, hogy ugrik,:/ szinte kinyúlik! Kitör a cserjéből s a mezőn át a sűrű bozótba száguld.</p> <p>FÉRFIAK Most a kutyákat megtévesztette, azok szétszóródva loholnak szerte.</p> <p>MIND A kutyák szétszóródva szanaszét kóborolnak.</p> <p>A VADÁSZOK Haliho, halihó!</p> <p>FÉRFIAK A vadász hívójele, a kürtök hangja újból összegyűjti őket.</p> <p>A VADÁSZOK Hahó, hahó, halihó!</p> <p>FÉRFIAK ÉS ASSZONYOK Kettőzött buzgalommal veti magát a farka együttesen a nyomra.</p> <p>A VADÁSZOK Haliho! Halihó!</p> <p>ASSZONYOK Ellenségeitől befogva bátorságát s erejét teljesen kimerítve fekszik immár a gyors vad.</p> <p>FÉRFIAK Közelgő végét jelzi az érchangú (kürtök) ünneplő dala, az örvendő vadászok győzelemittas hangja.</p>
--	--

DIE JÄGER

Halali, halali, halali!

FRAUEN

Den Tod des Hirsches kündigt an
des tönenden Erzes Jubellied,
der freudigen Jäger Siegeslaut:

ALLE

Den Tod des Hirsches kündigt an
des tönenden Erzes Jubellied,
der freudigen Jäger Siegeslaut:
Halali, halali, halali,
halali, halali!

A VADÁSZOK

Hallali, hallali, hallali!

ASSZONYOK

A szarvas halálát hirdeti
az érces hangok ünneplő dala
s az örvendő vadászok győztes hangja:

MIND

A szarvas halálát hirdeti
az érces hangok ünneplő dala
s az örvendő vadászok győztes hangja:
Hallali, hallali, hallali,
hallali, hallali!

c/ No. 28. Kórus - Allegro molto (5:43)

ALLE

Juchhe, juchhe! Der Wein ist da,
die Tonnen sind gefüllt,
/:nun lasst uns fröhlich sein,
und juchhe, juchhe, juch!
aus vollem Halse schrein!:/

MÄNNER

Lasst uns trinken!
trinket, Brüder,
lasst uns fröhlich sein!

FRAUEN

Lasst uns singen!
singet alle,
lasst uns fröhlich sein!

ALLE

Juchhe, juchhe, juch! es lebe der
Wein!

MÄNNER

Es lebe das Land, wo er uns reift!

ALLE

Juchhe, juch! Es lebe der Wein!

MÄNNER

Es lebe das Fass, das ihn verwahrt!

ALLE

Juchhe, juch! Es lebe der Wein!

MÄNNER

Es lebe der Krug, woraus er fließt!

ALLE

Juchhe, juch! es lebe der Wein!
Juchhe, juch! es lebe der Wein!
Juch, juch, juch! es lebe der Wein, es
lebe der Wein!

MIND

Ihaj, csuhaj! Itt a bor!
A hordó már teli,
/:legyünk vidámak,
ihaj, csuhaj, teli torokból
kiabáljunk!:/

FÉRFIAK

Igyunk,
igytok, testvérek,
legyünk vidámak!

ASSZONYOK

Énekeljünk,
mindenki daloljon,
legyünk vidámak!

MIND

Ihaj, csuhaj, éljen a bor!

FÉRFIAK

Éljen a talaj, miben megérik!

MIND

Ihaj, csuhaj, éljen a bor!

FÉRFIAK

Éljen a hordó, mely megóvja!

MIND

Ihaj, csuhaj, éljen a bor!

FÉRFIAK

Éljen a kancsó, miből kiöntik!

MIND

Ihaj, csuhaj, éljen a bor!
Ihaj, csuhaj, éljen a bor!
Ihaj, csuhaj, éljen a bor!
éljen a bor!

MÄNNER

Kommt, ihr Brüder!
Füllt die Kannen,
leert die Becher,
Lasst uns fröhlich sein!

ALLE

Heida, heida! lasst uns fröhlich sein
und juchhe, juchhe, juch!
aus vollem Halse schrein!
Juchhe, juchhe! Es lebe der Wein!

FRAUEN

Nun tönen die Pfeifen
/:und wirbelt:/ die Trommel.
Hier kreischet die Fiedel,
/:da schnarret die Leier,:/
/:und dudelt der Bock.:/

MÄNNER

Schon hüpfen die Kleinen,
/:und springen:/ die Knaben,
dort fliegen die Mädchen,
im Arme der Bursche,
den ländlichen Reihn.

FRAUEN

/:Heisa, hopsa, lasst uns hüpfen!:/

MÄNNER

Ihr Brüder, kommt!

FRAUEN

Heisa, hopsa, lasst uns springen!

MÄNNER

/:Die Kannen füllt!:/

FRAUEN

Heisa, hopsa! Lasst uns tanzen!

MÄNNER

/:Die Becher leert!:/

ALLE

Heida, heida! /:lasst uns fröhlich
sein!:/ Heida! und juchhe, juchhe,
juch! aus vollem Halse schrein!

MÄNNER

/:Jauchzet, lärmet,:/

FRAUEN

/:Juchhe, juchhe, juch!,:/

MÄNNER

/:Jauchzet, lärmet,:/

FRAUEN

/:Juchhe, juchhe, juch!,:/

MÄNNER

springet, tanzet,

FÉRFIAK

Jöjjetek testvérek,
töltsétek meg a kancsót,
hajtsátok fel a pohárból,
legyünk vidámak!

MIND

Hejehuja, legyünk vidámak
és ihaj, csuhaj,
teli torokból kiáltjuk!
Ihajla, éljen a bor!

ASSZONYOK

Már szólnak a sípok
/:és pereg:/ a dob.
Itt nyekereg a hegedű,
/:ott peng egy citera (tekerőlant!):/
/:és szól a duda.:/

FÉRFIAK

Már bucskáznak a kicsinyek,
/:ugrálnak:/ a fiúk,
repülnek a lányok
a legény karjába,
a falusi körtáncba.

ASSZONYOK

/:Hej hopp! Ugráljunk!:/

FÉRFIAK

Gyertek, testvérek!

ASSZONYOK

Hej hopp! Ugráljunk!

FÉRFIAK

/:A kancsókat töltsd meg!:/

ASSZONYOK

Ihaj, csuhaj! Táncoljunk!

FÉRFIAK

/:Hajtsd fel a poharat!:/

MIND

Sej, haj, /:legyünk vidámak!:/
Heje-huja, haj, teli torokból
kiáltunk!

FÉRFIAK

/:Örvendjete, zajongjatek,:/

ASSZONYOK

/:Ihaj, csuhaj,:/

FÉRFIAK

/:Örvendjete, zajongjatek,:/

ASSZONYOK

/:Ihaj, csuhaj!:/

FÉRFIAK

ugorjatek, táncoljatek,

<p>FRAUEN heisa, hopsa, ho,</p> <p>MÄNNER lachtet, singet, jauchze, lärmel, jauchzet lärmel!</p> <p>FRAUEN Heisa, juchhe, juchhe, juch, hopsasa, heisasa, heisa, hei!</p> <p>MÄNNER Nun fassen wir den letzten Krug,</p> <p>FRAUEN heisasa, hopsasa, heisasa,</p> <p>MÄNNER nun fassen wir den letzten Krug,</p> <p>FRAUEN hopsasa, heisasa, hopsa, hei!</p> <p>ALLE /:und singen dann:/ im vollen Chor dem freudenreichen Rebensaft: Heisa, hei, juchhe, juch, heisasa, juch! Es lebe der Wein, der edle Wein, der Grillen und Harm verscheucht! Sein Lob ertöne laut und hoch /:in tausendfachem Jubelschall!:/ /:Heida, lasst uns fröhlich sein:/ und juchhe, juchhe, juch, /:aus vollem Halse schrein!:/ Juch, juch!</p>	<p>ASSZONYOK Hej hopp!</p> <p>FÉRFIAK Kacagj, dalolj, vigadj, zajongj! örvendjeteK, zajongjateK!</p> <p>ASSZONYOK Hej, hopp, ihaj-csuhaj, sejehaj!</p> <p>FÉRFIAK Ragadjuk meg az utolsó kancsót,</p> <p>ASSZONYOK sejehaj, sejehaj,</p> <p>FÉRFIAK Ragadjuk meg az utolsó kancsót,</p> <p>ASSZONYOK sejehaj, sejehaj, hej, hopp!</p> <p>MIND /:és énekeljük meg mindnyájan,:/ kórusban, az örömet adó szőlő levét! Hej, hopp, ihaj, csuhaj, ihajla!</p> <p>Éljen a bor! A nemes bor, mely elúzi a hóbortot és a bánatot! A dicsérete hangosan, fennen zengjen, /:ezrek ünneplő hangján!:/ /:Hej, haj vidámak legyünk:/ és ihaj, csuhaj, /:teli torokból kiáltozzunk!:/ Hej, hej!</p>
--	---

	<u>Tél</u> (részlet)	
	No. 34. <u>Dal kórus</u> - Allegro (2:36) (August Bürger: Fonódal című költeményére)	

<p>FRAUEN UND MÄDCHEN Knurre, schnurre, knurre, schnurre, Rädchen, schnurre!</p> <p>HANNE /:Drille, Rädchen, lang und fein, drille fein ein Fädelein mir zum Busenschleier!:/</p> <p>FRAUEN UND MÄDCHEN Knurre, schnurre, knurre, schnurre, Rädchen, schnurre!</p> <p>HANNE /:Weber, webe zart und fein, webe fein das Schleierlein mir zur Kirmesfeier.:/</p> <p>FRAUEN UND MÄDCHEN Knurre, schnurre, knurre, schnurre, Rädchen, schnurre!</p>	<p>ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK Berregj, surrogj, berregj, kis kerekünk, berregj!</p> <p>HANNA /:Fonjál, kis kerék, hosszút és finomat, fonjál finom fonalat, nékem egy mellkendőre!:/</p> <p>ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK Berregj, surrogj, berregj, kis kerekünk, berregj!</p> <p>HANNA /:Takács, szőjj lágyat és finomat, szódd meg finoman fátylamat nékem lesz, ünneplőre!:/</p> <p>ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK Berregj, surrogj, berregj, kis kerekünk, berregj!</p>
--	--

<p>HANNE /:Aussen blank und innen rein muss des Mädchens Busen sein, wohl deckt ihn der Schleier.:/</p> <p>FRAUEN UND MÄDCHEN Knurre, schnurre, knurre, schnurre, Rädchen, schnurre!</p> <p>HANNE Aussen blank und innen rein, fleissig, fromm und sittsam sein, locket wackre Freier.</p> <p>FRAUEN UND MÄDCHEN /:Aussen blank und innen rein, fleissig, fromm und sittsam sein, locket wackre Freier.:/</p>	<p>HANNA /:Kívül szépséges, bévül tiszta, legyen a leánynak keble, fedje azt el a fátyol!:/</p> <p>ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK Berregj, surrogj, berregj, kis kerekünk, berregj!</p> <p>HANNA Kívül szépséges, bévül tiszta, szorgos, csinos, illedelmes - így vonzza majd a derék kérőt.</p> <p>ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK /:Kívül szépséges, bévül tiszta, szorgos, csinos, illedelmes - így vonzza majd a derék kérőt.:/</p> <p>(Uhrman György nyersfordítása)</p>
---	--

h/ Mise (Hob.XXII)

		<p>IRODALOM: Rajeczky Benjamin: Jegyzetek Haydn „hat nagy misé”-jéhez (Zenetudományi tanulmányok VIII.)</p>
<p><u>Missa-in Tempore belli, Paukenmesse,</u> (Mise háború idejére, Üstdob-mise), C-dúr szoprán-, alt-, tenor- és basszus- szólóra, énekkarra és zenekarra Hob.XXII:9, 1796. Bemutató: Kismarton(Eisenstadt), 1796.</p> <p>- Részlet: <u>Agnus Dei</u> (5:48)</p> <p>Choir of St. John’s College, Cambridge Academy of St. Martin-in-the-Fields vez. George Guest</p>		<p>CD: DECCA 430 157-2</p>

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
irgalmaz nekünk.
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
irgalmaz nekünk.
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
adj nekünk békét.

C/ Istvánffy Benedek

<p><u>Istvánffy Benedek</u> *1733 Szentmárton (ma: Pannonhalma) - †1778. X. 25.</p>	<p>IRODALOM: <u>Farkas Zoltán</u>: Istvánffy Benedek (Magyar zeneszerzők 5.), MÁGUS, Budapest 1999</p>
<p><u>Missa Sanctificabis Annum Quinquagesimum</u> (Sancta Dorothea/Szent Dorottya-mise) gróf Zichy Ferenc püspök pappá szentelésének 50. évfordulójára. Bemutató: Győr, 1774. augusztus 15.</p> <p>- Részlet (záró tétel): Dona nobis (3:11)</p> <p>Schola Hungarica Liszt Ferenc Kamarazenekar vez. Dobszay László</p>	<p>CD: HUNGAROTON Classic HCD 31723</p>

Dona nobis pacem!	Adj nekünk békét!
-------------------	-------------------

D/ Wolfgang Amadeus Mozart

<p><u>Wolfgang Amadeus Mozart</u>, német-osztrák származású osztrák, *1756. I. 27., Salzburg - †1791. XII. 5., Bécs</p>	<p>IRODALOM: MŰVEINEK JEGYZÉKE: <u>Ludwig von Köchel</u>: Chronologisch-tematisches Verzeichnis der Werke W. A. Mozart, VEB Breitkopf und Härtel Musikverlag Leipzig 1969</p> <p>ÉLETRAJZI MUNKÁK: <u>Hézszer Zoltán</u>: Wolfgang Amadeus Mozart életének krónikája, Zeneműkiadó 1978 <u>Wolfgang Hildesheimer</u>: Mozart, Gondolat 1985 <u>Jemnitz Sándor</u>: Wolfgang Amadeus Mozart, Gondolat 1961 <u>H. C. Robbins Landon</u>: 1791 - Mozart utolsó éve, Corvina 2001 <u>Stanley Sadie</u>: Mozart (Grove monográfiák), Zeneműkiadó 1987 <u>Tóth Aladár-Szabolcsi Bence</u>: Mozart élete és művei, Győző Andor kiadása 1941</p>
---	---

EGYÉB ÍRÁSOK:

Friedrich Melchior Grimm:
Beszámoló a gyermek Mozartról
(ld. Barna István: Örök
muzsika)

Mozart bécsi levelei,
Gondolat 1960

Mozart breviárium
(összeállította és fordította
Kovács János), Zeneműkiadó
1961

W. A. Mozart leveleiből (ld.
Barna István: Örök muzsika)

Charles Rosen: A klasszikus
stílus - Haydn, Mozart,
Beethoven, Zeneműkiadó 1977

Eduard Mörike: Mozart prágai
utazása, Európa Könyvkiadó
1979

Sebestyén Ede: Mozart és
Magyarország, Akadémiai Kiadó
1991

Szabolcsi Bence: Egzotikus
elemek Mozart zenéjében (ld.
Szabolcsi Bence: A válaszút és
egyéb tanulmányok, Akadémiai
Kiadó 1963)

Zenetudományi tanulmányok V.
W. A. Mozart emlékére,
Akadémiai Kiadó 1957

A hét zeneműve:

G-dúr hegedűverseny, KV 216.
(1983/84, Kovács János)

A-dúr hegedűverseny, KV 219.
(1981/1, Kovács Sándor)

F-dúr divertimento, KV 247.
(1986/87, Péteri Judit)

Haffner-szerenád,
KV 250=248^b.
(1974/1, Homolya István)

D-dúr divertimento
KV 334=320^b.

(1980/4 Kovács János)

C-moll szerenád
fúvósnyolcasra, KV 388=384^a.
(1979/3, Kovács János)

Esz-dúr kvintett, KV 452.
(1980/1, Kovács Sándor)

A-dúr szonáta hegedűre és
zongorára, KV 526.
(1981/3, Kovács János)

E-dúr trió KV 542.
(1977/4 Pintér Éva)

Esz-dúr divertimento, KV
563. (1974/3, Kárpáti János)

Hangversenyáriák
(1981/2, Kovács János)

a/ Szimfóniák

		<p>IRODALOM: A HÉT ZENEMŰVE: C-dúr, KV 200=173^e., 1981/4. A-dúr, KV 201=186^a., 1977/3. D-dúr, KV 297=300^a., 1975/2. C-dúr (Linzi), KV 425., 1976/3. D-dúr (Prágai), KV 504., 1984/85. Esz-dúr, KV 543., 1974/2. g-moll, KV 550., 1973/1.</p>
1.	<p><u>G-moll szimfónia</u> KV 183=173^d. Salzburg, 1773.</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Allegro con brio</u> (10:30)</p> <p>The Academy of Ancient Music (hangversenymester: Jaap Schröder) vez. Christopher Hogwood</p>	<p>CD: LÓISEAU-LYRE 417 841-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1975/1. (Kárpáti János)</p>
2.	<p><u>D-dúr szimfónia</u> (Haffner) KV 385. Bécs, 1782.</p> <p>- Részlet: <u>I. tétel: Allegro con spirito</u> (5:30)</p> <p>Collegium aureum (hangversenymester: Franzjosef Maier)</p>	<p>CD: Deutsche Harmonia Mundi VD 77524</p>
3.	<p><u>C-dúr szimfónia</u> (Jupiter) KV 551. Bécs, 1788.</p> <p>- Részlet: <u>IV. tétel: Molto allegro</u> (11:12)</p> <p>Concertgebouw Orchestra Amsterdam vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC 9031-72484-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1983/84. (Kovács János)</p>

b/ Zongoraversenyek

		<p>IRODALOM: A HÉT ZENEMŰVE: A-dúr, KV 414=386^a., 1978/1. B-dúr, KV 450., 1985/86. G-dúr, KV 453., 1980/3. B-dúr, KV 456., 1979/1. d-moll, KV 466., 1983/84. C-dúr, KV 467., 1973/4. c-moll, KV 491., 1980/2. C-dúr, KV 503., 1976/1.</p>
	<p><u>B-dúr zongoraverseny</u> KV 595. 1788-91.</p> <p>- Részlet: <u>II. tétel: Larghetto</u> (8:47)</p> <p>Robert Casadesus, zongora Columbia Symphony Orchestra, vez. Széll György</p>	<p>CD: SONY SM3K 46 519</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1984/85. (Péteri Judit)</p>

c/ Kamarazene

		<p>IRODALOM: <u>Somfai László</u>: Mozart „Haydn“-kvartettjei (ld. Zenetudományi tanulmányok V., W. A. Mozart emlékére, Akadémiai Kiadó 1957)</p> <p>A HÉT ZENEMŰVE: <u>Két duó hegedűre és brácsára</u> KV 423-424., 1984/85. <u>Vonósnégyesek</u>: C-dúr (Dissonanzen), KV 465., 1973/2. D-dúr, KV 499., 1977/2. D-dúr, KV 575., 1985/86. <u>Vonósötösök</u>: C-dúr, KV 515., 1978/3. D-dúr, KV 593., 1986/87. Esz-dúr, KV 614., 1979/4. Eine kleine Nachtmusik (Kis éji zene) KV 525., 1986/87.</p>
1.	<p><u>G-moll vonósötös</u> KV 516. Bécs, 1787.</p> <p>- Részletek: a) <u>I. tétel: Allegro</u> (8:01) b) <u>III. tétel: Adagio ma non troppo</u> (9:21) c) <u>IV. tétel: Adagio</u> (2:51) - <u>Allegro</u> (töredék: 1:00)</p> <p>Takács quartet: Takács-Nagy Gábor - 1. hegedű, Schranz Károly - 2. hegedű, Ormai Gábor - 1. brácsa, Koromzay Dénes - 2. brácsa, Fejér András - cselló</p>	<p>CD: HUNGAROTON HCD 12656-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1985/86. (Kovács János)</p>
2.	<p><u>C-moll adagio és fuga</u>, KV 546. (A fuga eredetileg két zongorára készült 1783-ban, KV 426) Bécs, 1788. (7:23)</p> <p>Liszt Ferenc Kamarazenekar (hangversenymester: Rolla János)</p>	<p>CD: HUNGAROTON HCD 12471-2</p>
3.	<p><u>C-moll szerenád</u> (Nacht Musique) fúvósoktettre (2 oboa, 2 klarinét, 2 kürt, 2 fagott) KV 388=384^a. 1782-83.</p> <p>- Részlet: <u>II. tétel: Andante</u> (4:09)</p> <p>Wiener Mozart-Bläser vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC 9031-72481-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve</u> 1979/3. (Kovács János)</p>

d/ Zongorazene

	<p><u>Menuett</u> (ohne Trio= trió nélkül), <u>D-dúr</u> KV 355=594^a. Bécs, 1790. (3:00)</p> <p>Sándor Renée, zongora</p>	<p>LEMEZ: HUNGAROTON</p>
--	--	-------------------------------

e/ Egyházi zene

1.	<p><u>C-moll mise</u> KV 427=417^a. Bécs, 1782-83.</p> <p>- Részlet a Gloriából: <u>Qui tollis (Largo)</u>, g-moll (6:04)</p> <p>Konzertvereinigung Wiener Staatsoperchor Concentus musicus Wien vez. Nikolaus Harnoncourt</p>	<p>CD: TELDEC 9031-72479-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1974/4.</u> (Sólyom György) <u>Várnai Péter: Oratóriumok</u> könyve</p>
----	--	---

Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram,
qui sedes ad dexteram patris,
miserere nobis.

Ki elveszed a világ bűneit,
irgalmazz nekünk!
Ki elveszed a világ bűneit,
hallgasd meg könyörgésünket!
Ki az Atya jobbján ülsz:
irgalmazz nekünk!

2.	<p><u>Requiem</u>, d-moll KV 626. Bécs, 1791. - Részletek: a/ I. <u>Introitus: Requiem aeternam</u> - Adagio b/ II. <u>Kyrie eleison</u> - Allegro c/ <u>Sequentia: 1. Dies irae</u> - Allegro assai</p> <p>Barbara Bonney, szoprán Monteverdi Choir English Baroque Soloists vez. John Eliot Gardiner</p>	<p>CD: PHILIPS 420 197-2</p> <p>IRODALOM: <u>A hét zeneműve 1978/4.</u> (Kovács János) <u>Várnai Péter: Oratóriumok</u> könyve</p>
----	--	--

a/ I. Introitus: Requiem aeternam - Adagio (4:30)

Requiem aeternam dona eis Domine,
et lux perpetua luceat eis.
Te decet hymnus Deus in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem.
Exaudi orationem meam,
ad te omnis caro veniet.
Requiem aeternam dona eis Domine,
et lux perpetua luceat eis.

Adj, Uram, örök nyugalommal nekik,
és az örök világosság fényeskedjék nekik.
Téged illet, Uram, minden ének Sion hegyén,
téged illet az áldozat Jeruzsálemben.
Hallgasd meg könyörgésemet:
hozzád tér meg minden ember.
Adj, Uram, örök nyugalommal nekik,
és az örök világosság fényeskedjék nekik.

b/ II. Kyrie eleison - Allegro (2:34)

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Uram, irgalmazz!
Krisztus, irgalmazz!
Uram, irgalmazz!

c/ III. Sequentia: 1. Dies irae - Allegro assai
(1:45)

Dies irae, dies illa
Solvat saeculum in favilla,
Teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus,
Quando iudex est venturus,
Cuncta stricte discussurus.

Ama végső harag napja
A világot tűznek adja
Dávid így s Szibilla hagyja.

Reszket akkor holt, meg élő,
Ha megjön a nagy Ítéző,
Mindeneket lattal mérő.

(Sík Sándor fordítása)

f/ Opera

		<p>IRODALOM:</p> <p><u>Fodor Géza</u>: A Mozart-opera világképe (Lásd Fodor Géza: Zene és dráma, Magvető 1974)</p> <p><u>Spike Hughes</u>: Mozart operakalauz, Zeneműkiadó 1976</p> <p><u>Liebner János</u>: Mozart a színpadon, Zeneműkiadó 1961</p> <p><u>Szabolcsi Bence</u>: Mozart és a népi színház (Lásd Szabolcsi Bence: A válaszút és egyéb tanulmányok, Akadémiai Kiadó 1963)</p> <p><u>Till Géza</u>: Opera, Zeneműkiadó 1985</p> <p><u>Ujfalussy József</u>: Tamino a válaszúton, Zeneműkiadó 1986</p> <p>A HÉT ZENEMŰVE:</p> <p><u>A színgazgató</u> (1977/1., Boschán Daisy)</p> <p><u>A varázsfuvola</u> (1976/4., Boschán Daisy)</p> <p><u>Figaro lakodalma</u> 1985/86., Mesterházi Máté)</p>
	<p><u>Don Giovanni</u> (eredeti cím: Il dissoluto punito, ossia il Don Giovanni - Az erkölcstelen bűnhődése avagy a Don Giovanni) opera (dramma giocoso) két felvonásban Lorenzo Da Ponte szövegére KV 527. Bemutató: Prága, Rende Színháza (vagy Nemesi Színház, ma: Tyl Színház), 1787. X. 29.</p> <p>- Részletek</p> <p>John Brownlee, bariton (Don Giovanni) David Franklin, basszus (Commendatore) Pataky Kálmán, tenor (Don Ottavio) Salvatore Baccaloni, basszus (Leporello) Roy Henderson, basszus (Masetto) Ina Suez, szoprán (Donna Anna) Luise Helletsgruber, szoprán (Donna Elvira) Audrey Mildmay, szoprán (Zerlina) The Glyndebourne Festival Orchestra The Glyndebourne Festival Chorus vez. Fritz Busch (A felvétel 1936-ban készült.)</p>	<p>CD: EMI CHS 7 61030 2</p> <p>IRODALOM:</p> <p>Sören <u>Kierkegaard</u>: Mozart Don Juanja (Magyar Helikon 1972)</p> <p>Tirso de <u>Molina</u>: A sevillai szédelőg és a kövendég</p>

ELSŐ FELVONÁS
(részletek)

a/	No. 1 INTRODUZIONE (BEVEZETÉS) - Molto Allegro (5:23)	
----	--	--

*Kert, éjjel. Leporello bő köpenyegben fel-
alá sétál Donna Anna háza előtt; majd Don
Giovanni és Donna Anna, végül a Kormányzó.
Leporello jobbról előrelép, kezében lámpa.*

LEPORELLO

Notte e giorno faticar,
Per chi nulla sa gradir,
Piova e vento sopportar,
Mangiar male e mal dormir.
Voglio far il gentiluomo
/:E non voglio più servir!:/
no, no, no, no, no, no,
non voglio più servir.
Oh che caro galantuomo!
Voi star dentro colla bella,
Ed io far /:la sentinella!:/
Voglio far il gentiluomo,
/:E non voglio più servir,:/
no, no, no, no, no, no,
non voglio più servir!
/:Ma mi par che venga gente;/
Non mi voglio far sentir, ah!
/:Non mi voglio far sentir,:/
no, no, no, no, no, no,
non voglio far sentir!

DONNA ANNA

Non sperar, se non m'uccidi,
Ch'io ti lasci fuggir mai!

DON GIOVANNI

Donna folle! indarno gridi,
Chi son io tu non saprai.

LEPORELLO

Che tumulto! Oh ciel, che gridi!

Il padron in nuovi guai.

DONNA ANNA

Gente! Servi! Al traditore!

DON GIOVANNI

Taci e trema al mio furore!

LEPORELLO

Éjjel-nappal fáradozni,
őerte, ki semmibe sem veszi,
esőt és szelet túrni,
rosszul enni, rosszul aludni.
Úriember szeretnék lenni
/:és nem akarok többé szolgálni!:/
nem, nem, nem, nem, nem, nem,
nem akarok többé szolgálni.
Ó, micsoda kedves gálans úr!
Ő bent óhajt időzni a szép hölgygel,
nekem meg /:örködnöm kell!:/
Úriember szeretnék lenni,
/:nem akarok többé szolgálni,:/
nem, nem, nem, nem, nem, nem,
nem akarok többé szolgálni!
/:De úgy látszik, jön valaki,:/
Csak meg ne halljanak, jaj!
/:Csak meg ne halljanak,:/
nem, nem, nem, nem, nem,
csak meg ne halljanak!

*(Visszahúzódik. Don Giovanni lép ki a
Kormányzó palotájából, nyomában Donna
Annával; igyekszik az arcát elrejteni,
hosszú köpenyébe burkolózik.)*

DONNA ANNA

(Feltartóztatva Don Giovannit.)
Ha csak meg nem ölsz, ne reméld,
hogy valaha is futni hagylak.

DON GIOVANNI

(Egyre igyekszik leplezni magát.)
Bolond nő! hiába kiáltozol,
nem fogod megtudni ki vagyok.

LEPORELLO

(Félre.)

Micsoda zűrzavar! Nagy ég, milyen
kiabálás!
A gazdám újabb bajban.

DONNA ANNA

Emberek! Szolgák! Ide, a gazemberhez!

DON GIOVANNI

Hallgass és reszkess haragomtól!

DONNA ANNA

/:Scellerato!:/

DON GIOVANNI

/:Sconsigliata!:/

LEPORELLO

Sta a veder che il malandrino
Mi farà precipitar!

DONNA ANNA

/:Come furia disperata
Ti saprò perseguitar.:/

DON GIOVANNI

/:Questa furia disperata
Mi vuol far precipitar.:/

LEPORELLO

Che tumulto!
Oh ciel, che gridi!
/:Sta a veder che il malandrino
Mi farà precipitar.:/

COMMENDATORE

Lasciala, indegno!
Battiti meco!

DON GIOVANNI

/:Va! non mi degno
Di pugnar teco.:/

COMMENDATORE

/:Così pretendi da me fuggir?:/

LEPORELLO

/:Potessi almeno di qua partir!:/

DON GIOVANNI

Misero!

COMMENDATORE

Battiti!

DON GIOVANNI

/:Misero!:/ attendi,
se vuoi morir!

DONNA ANNA

/:Gonosztevő!:/

DON GIOVANNI

/:Esztelen!:/

LEPORELLO

(Félre.)
Meglátják, ez a gazfickó
bajba sodor engem!

DONNA ANNA

/:Mint egy kétségbeesett fúria
foglak üldözni.:/

DON GIOVANNI

/:Ez a kétségbeesett fúria
tönkre akar tenni.:/

LEPORELLO

Micsoda zűrzavar!
Nagy ég, milyen kiabálás!
/:Meglátják, ez a gazfickó
Bajba sodor engem.:/

KORMÁNYZÓ

(Karddal és lámpással jön.)
Ereszd el őt, te hitvány!
Vélem küzdj meg!

(Donna Anna, hallván apja hangját,
elereszti Don Giovannit és bemegy a
házba.)

DON GIOVANNI

/:Menj! Nem méltó hozzám,
hogy véled vívjak.:/

KORMÁNYZÓ

/:Azt képzeled, ezzel elszökhetsz?:/

LEPORELLO

(Félre.)
/:Csak el tudnék innét menni!:/

DON GIOVANNI

Szerencsétlen!

KORMÁNYZÓ

Küzdj!

DON GIOVANNI

/:Szerencsétlen!:/ várj csak,
ha halni akarsz!

(Vívnek. A Kormányzó halálos sebet kap.)

COMMENDATORE

Ah, soccorso! son tradito!
L'assassino m'ha ferito.
E dal seno palpitante
/:Sento l'anima partir.:/

LEPORELLO

Qual misfatto! qual eccesso!
Entro il sen dallo spavento
Palpitar il cor mi sento!
/:Io non so che far, che dir.:/

Entro il sen dallo spavento
Palpitar il cor mi sento!
/:Io non so che far, che dir.:/

DON GIOVANNI

Ah, già cade il sciagurato!
Affannosa e agonizzante
Già dal seno palpitante
/:Veggio l'anima partir,:/
Già dal seno palpitante
Veggio l'anima partir.

KORMÁNYZÓ

Jaj, segítség! Árulás!
A gyilkos ledöfött.
Remegő keblemből,
/:érezem, a lélek elszáll.:/

LEPORELLO

Micsoda gáztett! Mily gonosztett!
A rémülettől a keblemben
reszket a szívem, érzem!
/:Azt sem tudom, mit tegyek, mit
szóljak.:/

a rémülettől a keblemben
reszket a szívem, érzem!
/:Azt sem tudom, mit tegyek, mit
szóljak.:/

DON GIOVANNI

Ah, elesett a nyomorult!
Hörögve és haldokolva,
reszkető kebléből,
/:látom, már a lélek elszáll,:/
reszkető kebléből,
látom, már a lélek elszáll.

(A Kormányzó meghal.)

b/	No. 3 ARIA E TERZETTO (ÁRIA ÉS TERCETT) - Allegro (részlet) (3:30)
----	---

*Éjszaka. Egy út. Don Giovanni és
Leporello, majd úti öltözetben Donna
Elvira.*

DONNA ELVIRA

Ah, chi mi dice mai
Quel barbaro dov'è,
Che per mio scorno amai,
Che mi mancò di fè?
Ah, se ritrovo l'empio
E a me non torna ancor,
Vo' farne orrendo scempio,
Gli vo' cavare il cor,...

DON GIOVANNI

Udisti? Qualche bella dal vago
abbandonata.

DONNA ELVIRA

...Vo' farne orrendo scempio,
Gli vo' cavare il cor,...

DON GIOVANNI

Poverina, poverina!

DONNA ELVIRA

...Gli vo' cavare il cor.

DONNA ELVIRA

Ó, ki mondja meg valahára,
hol van az a kegyetlen
kit, szégyenemre, szerettem
s ki visszaélt bizalmammal?
Ó, ha újra megtalálom a hitványt,
s még akkor sem tér vissza hozzám,
rettentő módon meggyalázom,
ki fogom tépni szívét,...

DON GIOVANNI

(Leporellóhoz.)

Hallottad? Valami szépség, kit a szeretője
elhagyott.

DONNA ELVIRA

...rettentő módon meggyalázom,
ki fogom tépni szívét,...

DON GIOVANNI

Szegényke, szegényke!

DONNA ELVIRA

...ki fogom tépni szívét.

DON GIOVANNI
Cerchiam di consolare il suo tormento.

LEPORELLO

Così ne consolò mille e ottocento.

DONNA ELVIRA

Ah, chi mi dice mai
Quel barbaro dov'è,
Che per mio scorno amai,
Che mi mancò di fè?
Ah, se ritrovo l'empio
E a me non torna ancor.
Vo' farne orrendo scempio,
Gli vo' cavare il cor,...

DON GIOVANNI

Poverina, poverina!

DONNA ELVIRA

...Gli vo' cavare il cor, sì,
Gli vo' cavare il cor.

DON GIOVANNI

Cerchiam di consolare il suo tormento.

LEPORELLO

Così ne consolò mille e ottocento.

DONNA ELVIRA

/:Gli vo' cavare il cor.:/

DON GIOVANNI

Signorina! Signorina!

RECITATIVO

DONNA ELVIRA

Chi è là?

DON GIOVANNI

Stelle? Che vedo!

LEPORELLO

O bella! Donna Elvira!

DONNA ELVIRA

Don Giovanni!

DON GIOVANNI

Keressük a módját, hogyan vigasztaljuk a kínjaiért!

LEPORELLO

(Félre.)

Így vigasztalt meg már vagy ezernyolcszázat.

DONNA ELVIRA

Ó, ki mondja meg valahára,
hol van az a kegyetlen
kit, szégyenemre, szerettem
s ki visszaélt bizalmammal?
Ó, ha újra megtalálom a hitványt,
s még akkor sem tér vissza hozzám,
rettentő módon meggyalázom,
ki fogom tépni szívét,...

DON GIOVANNI

Szegényke, szegényke!

DONNA ELVIRA

...ki fogom tépni szívét, igen,
ki fogom tépni szívét.

DON GIOVANNI

Keressük a módját, hogyan vigasztaljuk a kínjaiért!

LEPORELLO

(Félre.)

Így vigasztalt meg már vagy ezernyolcszázat.

DONNA ELVIRA

/:Ki fogom tépni szívét.:/

DON GIOVANNI

(Előrelép.)

Kisasszony! Kisasszony!

RECITATIVO

DONNA ELVIRA

Ki az ott?

DON GIOVANNI

Nagy Ég! Mit látok?

LEPORELLO

Na szép! Donna Elvira!

DONNA ELVIRA

Don Giovanni!

Don Giovanni és Zerlina.

DON GIOVANNI

Là ci darem la mano,
Là mi dirai di sì.
Vedi, non è lontano,
Partiam, ben mio, da qui.

ZERLINA

Vorrei e non vorrei,
Mi trema un poco il cor.
Felice, è ver, sarei,
/:Ma può burlarmi ancor!:/

DON GIOVANNI

Vieni, mio bel diletto!

ZERLINA

Mi fa pietà Masetto!

DON GIOVANNI

Io cangerò tua sorte.

ZERLINA

Presto /:non son più forte.:/

DON GIOVANNI

Vieni! Vieni!
Là ci darem la mano,...

ZERLINA

Vorrei e non vorrei.

DON GIOVANNI

...Là mi dirai di sì.

ZERLINA

Mi trema un poco il cor,...

DON GIOVANNI

Partiam, ben mio, da qui.

ZERLINA

...Ma può burlarmi ancor.

DON GIOVANNI

Vieni, mio bel diletto!

ZERLINA

Mi fa pietà Masetto!

DON GIOVANNI

Io cangerò tua sorte.

ZERLINA

Presto /:non son più forte.:/

DON GIOVANNI

Ott nyújtjuk egymásnak kezünket,
ott mondasz majd nékem igent.
Látod, nincs messze,
menjünk, én drágám, innen!

ZERLINA

Szeretném, és mégsem akarom,
remeg egy kissé a szívem.
Boldog lennék, igaz,
/:de hátha csak tréfát űz velem?:/

DON GIOVANNI

Jöjj, szép gyönyörűségem!

ZERLINA

Szánom Masettót!

DON GIOVANNI

Megváltoztatom a sorsod.

ZERLINA

Hamarosan /:elfogy az eróm.:/

DON GIOVANNI

Jöjj! Jöjj!
Ott nyújtjuk egymásnak kezünket,...

ZERLINA

Szeretném, és mégsem akarom.

DON GIOVANNI

...ott mondasz majd nékem igent.

ZERLINA

Remeg egy kissé a szívem,...

DON GIOVANNI

Menjünk, én drágám, innen!

ZERLINA

...de hátha csak tréfát űz velem?

DON GIOVANNI

Jöjj, szép gyönyörűségem!

ZERLINA

Szánom Masettót!

DON GIOVANNI

Megváltoztatom a sorsod.

ZERLINA

Hamarosan /:elfogy az eróm.:/

DON GIOVANNI Andiam! Andiam!	DON GIOVANNI Menjünk! Menjünk!
ZERLINA Andiam!	ZERLINA Menjünk!
DON GIOVANNI, ZERLINA /:Andiam, andiam, mio bene, A ristorar le pene D'un innocente amor!:/	DON GIOVANNI, ZERLINA /:Menjünk, menjünk drágám, hogy kárpótoljuk magunkat az ártatlan szerelem kínjaiért!:/ <i>(Egymást átölelve útnak erednek a kastély felé.)</i>

d/	No. 12 (A Peters kiadás szerint No. 11) ARIA - Presto (részlet) (1:20)	
----	---	--

DON GIOVANNI Finch' han dal vino Calda la testa, Una gran festa Fa preparar. Se trovi in piazza Qualche ragazza, /:Teco ancor quella Cerca menar.:/ Senza alccun ordine La danza sia; Chi'l minuetto, Chi la follia, Chi l'alemana Farai ballar, Chi'l minuetto Farai ballar, Chi la follia Farai ballar, Chi l'alemana Farai ballar. Ed io frattanto Dall'altro canto Con questa e quella /:Vo'amoreggiar.:/ Ah, la mia lista Doman mattina D'una decina Devi aumentar, Ah, la mia lista D'una decina Devi aumentar! Se trovi in piazza Qualche ragazza, Teco ancor quella Cerca menar. Ah, la mia lista Doman mattina D'una decina Devi aumentar! Senza alccun ordine La danza sia;	DON GIOVANNI Míg csak a bortól nem forró a fejük, nagy mulatságot készíts elő! Ha találsz a téren néhány lányt, /:igyekezz őket is magaddal hozni!:/ Minden formáság nélkül folyják a tánc: kivel a menüettet, kivel a folliát, kivel az allemande-ot járasd, kivel a menüettet járasd, kivel a folliát járasd kivel az allemande-ot járasd! S én ezalatt egy kissé odébb ezzel is, azzal is /:szerelmeskedni fogok.:/ Ah, az én listám holnap reggelig vagy tízzel is kell, hogy szaporodjék, ah, az én listám vagy tízzel is kell, hogy szaporodjék. Ha találsz a téren néhány lányt, igyekezz őket is magaddal hozni! Ah, az én listám holnap reggelig vagy tízzel is kell, hogy szaporodjék. Minden formáság nélkül folyják a tánc:
--	--

Chi 'l minuetto, Chi la follia, Chi l'alemana Farai ballar. Ah, la mia lista Doman mattina /:D'una decina Devi aumentar.:/	kivel a menüettet, kivel a folliát, kivel az allemande-ot járasd. Ah, az én listám holnap reggelig /:vagy tízzel is kell, hogy szaporodjék.:/
---	--

e/	No. 14 (A Peters kiadás szerint: No. 13) FINALE (részlet) (8:10)	
----	---	--

*Fényben úszó terem Don Giovanni házában,
előkészítve a nagy tánccmulatságra. Don
Giovanni, Leporello, Zerlina, Masetto;
parasztok és parasztlányok, szolgák
frissítőkkel; Don Ottavio, Donna Anna,
Donna Elvira jön álarcosan.*

LEPORELLO

Venite pur avanti,
Vezzose mascherette!

DON GIOVANNI

È aperto a tutti quanti,
Viva la libertà!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Siam grati a tanti segni
/:Di generosità!:/

DON GIOVANNI

È aperto /:a tutti quanti,:/
Viva, viva la libertà!

TUTTI

/:Viva la libertà!:/

DON GIOVANNI

Ricominciate il suono!

Tu accoppia i ballerini.

LEPORELLO

Da bravi, via ballate.

DONNA ELVIRA

Quella è la contadina!

DONNA ANNA

Io moro!

DON OTTAVIO

Simulate!

LEPORELLO

Jöjjenek csak beljebb,
bájos álarcos hölgyek!

DON GIOVANNI

Nyitva áll itt mindenki előtt!
Éljen a szabad élet!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Hálásak vagyunk így sok jeléért
/:a nagylelkűségnek.:/

DON GIOVANNI

Nyitva áll itt /:mindenki előtt,:/
éljen, éljen a szabad élet!

MIND

/:Éljen a szabad élet!:/

DON GIOVANNI

(A zenészekhez.)

Kezdődjék újra a zene!

(Leporellóhoz.)

Te párosítsd össze a táncosokat!

*(Don Ottavio menüettet táncol Donna
Annával.)*

LEPORELLO

Csak rajta, gyerünk, táncoljatok!

DONNA ELVIRA

(Donna Annához.)

Az ott a parasztlány!

DONNA ANNA

(Don Ottavióhoz.)

Végem van!

DON OTTAVIO

(Donna Annához.)

Színleljen!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

Va bene in verità!

MASETTO

/:Va bene:/ in verità!

DON GIOVANNI

A bada tien Masetto.

LEPORELLO

Non balli, /:poveretto!:/
Vien qua, Masetto /:caro,:/
Facciam quel ch'altri fa.

DON GIOVANNI

Il tuo compagno io sono,
/:Zerlina,:/ vien pur quà!

MASETTO

No, no, ballar non voglio!

LEPORELLO

Eh, balla, amico mio!

MASETTO

No!

LEPORELLO

Si, caro Masetto! Balla!

DONNA ANNA

Resister non poss'io!

MASETTO

/:No, no, non voglio!:/

LEPORELLO

Balla!

DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Fingete, per pietà.

LEPORELLO

Eh, balla, amico mio,
Facciam quel ch'altri fa.

DON GIOVANNI

Vieni con me, mia vita! Vieni, vieni!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

Igazán jól mennek a dolgok!

MASETTO

(Ironikusan.)

/:Jól mennek,:/ igazán!

DON GIOVANNI

(Leporellóhoz.)

Ügyelj Masettóra!

LEPORELLO

(Erővel táncba viszi Masettót.)

Nem táncolsz, /:szegénykém?:/
Gyere ide, Masetto, /:kedves,:/
tegyük, amit a többiek!

DON GIOVANNI

A te párod én leszek,
/:Zerlina,:/ jöjj csak ide!

(A kontratáncot járja Zerlinával.)

MASETTO

Nem, nem akarok táncolni!

LEPORELLO

Ej, táncolj, barátom!

MASETTO

Nem!

LEPORELLO

De igen, kedves Masetto! Táncolj!

DONNA ANNA

(Don Ottavióhoz.)

Nem bírom már tovább!

MASETTO

/:Nem, nem, nem akarok!:/

LEPORELLO

Táncolj!

DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

(Donna Annához.)

Színlelj, az istenért!

LEPORELLO

Ej, táncolj, barátom,
tegyük, amit a többiek!

(Német táncot (=La Teitsch=Deutsch) jár Masettóval.)

DON GIOVANNI

(Táncolva vezeti kifelé Zerlinát.)

Jöjj velem, életem! Jöjj, jöjj!

MASETTO

Lasciami! Ah no! Zerlina!

ZERLINA

Oh numi! Son tradita!

LEPORELLO

Qui nasce una ruina!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

L'iniquo da se stesso

Nel laccio se ne va!

ZERLINA

Gente! Aiuto! Aiuto! Gente!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

/:Soccorriamo l'innocente!:/

MASETTO

/:Ah! Zerlina!:/

ZERLINA

Scellerato!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Ora grida /:da quel lato!:/

ZERLINA

Scellerato!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Ah, gittiamo /:giù la porta!:/

ZERLINA

Soccorrete mi!

Ah, soccorrete mi, son morta!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,

MASETTO

/:Siam qui noi per tua difesa!:/

DON GIOVANNI

Ecco il birbo che t'ha offesa;

Ma da me /:la pena avrà!:/

Mori, iniquo!

LEPORELLO

/:Ah, cosa fate?:/

DON GIOVANNI

Mori, dico!

MASETTO

Hagyj engem! Nem Zerlina ez?

ZERLINA

Nagy istenek! Elvesztem!

LEPORELLO

Ebből nagy baj lesz!

(Kisiet.)

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

A gazember magától sétál bele

a hurokba.

ZERLINA

(Kintről.)

Emberék! Segítség! Segítség! Emberék!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

/:Segítsünk az ártatlannak!:/

(A zenészek távoznak.)

MASETTO

/:Ah, Zerlina!:/

ZERLINA

(Kintről.)

Nyomorult!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Most kiáltott /:arról az oldalról!:/

ZERLINA

Nyomorult!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

Törjük be /:az ajtót!:/

ZERLINA

Segítsetek!

Jaj, segítsetek, vagy végem!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO,

MASETTO

/:Itt vagyunk a védelmedre!:/

DON GIOVANNI

(Kezében karddal, karjánál fogva vezeti Leporellót, azt színlelve, nem tudja kirántani a pengét, hogy ledöfje őt.)

Íme, itt a gazember, ki rád tört, de tőlem megkapja majd büntetését.

Halj meg, gonosztevő!

LEPORELLO

/:Jaj, mit csinál?:/

DON GIOVANNI

Halj meg, mondom!

DON OTTAVIO

/:Nol sperate!:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

L'empio crede /:con tal frode:/

Di nasconder /:l'empietà.:/

DON GIOVANNI

Donna Elvira?

DONNA ELVIRA

Si, malvaggio!

DON GIOVANNI

Don Ottavio?

DON OTTAVIO

Si, signore!

DON GIOVANNI

Ah credete...

DONNA ANNA

/:Traditore!:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

/:Traditore!:/

/:Tutto, tutto già si sà!:/

Trema, trema, scellerato!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

È confusa la mia/sua testa!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

Trema, trema, scellerato!

DON GIOVANNI

Non so più quel ch'io mi faccia;

E un'orribile tempesta

Minacciando, oh Dio, mi va!

LEPORELLO

Non so più quel ch'ei si faccia,

E un'orribile tempesta

Minacciando, oh Dio, lo va!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

Saprà tosto il mondo intero

Il misfatto orrendo e nero,

/:La tua fiera crudeltà!:/

DON OTTAVIO

(Pisztolyt ránt.)

/:Ne reménykedjen!:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, DON OTTAVIO

A gaz azt hiszi, /:ilyen csellel:/

palástolhatja /:gazságát.:/

(Letépi álarckukat.)

DON GIOVANNI

Donna Elvira?

DONNA ELVIRA

Igen, te aljas!

DON GIOVANNI

Don Ottavio?

DON OTTAVIO

Igen, uram!

DON GIOVANNI

(Donna Annához)

Ó, higgye el...

DONNA ANNA

/:Áruló!:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

/:Áruló!:/

/:Mindent, mindent tudunk már.:/

Reszkess, reszkess, nyomorult!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

Zúrzavar van a fejemen/fejében!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

Reszkess, reszkess, nyomorult!

DON GIOVANNI

Nem tudom már, mitévő legyek;

és egy rettenetes vihar, ó isten,

fenyegette zúdul rám.

LEPORELLO

Nem tudja mitévő legyen,

és egy rettenetes vihar, ó isten,

fenyegette zúdul rá.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,

DON OTTAVIO, MASETTO

Hamarosan az egész világ megtudja

rettentő, sötét gazságaid,

/:féktelen kegyetlenséged!:/

DON GIOVANNI

È confusa la mia testa,
Non so più quel ch'io mi faccia,
E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, mi va!

LEPORELLO

È confusa la sua testa,
Non so più quel ch'ei si faccia;
E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, lo va!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Trema, trema, o scellerato!

DON GIOVANNI

È confusa la mia testa,
Non so più quel ch'io mi faccia...

LEPORELLO

È confusa la sua testa,
Non sa più quel ch'ei si faccia,...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Odi il tuon della vendetta.

DON GIOVANNI, LEPORELLO

...E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, mi/lo va!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Odi il tuon della vendetta,
Che ti fischia intorno intorno;
Sul tuo capo in questo giorno
/:Il suo fulmine cadrà.:/

DON GIOVANNI

È confusa la mia testa,
Non so più quel ch'io mi faccia;
E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, mi va!

LEPORELLO

È confusa la sua testa,
Non sa più quel ch'ei si faccia.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Trema, trema, scellerato!

DON GIOVANNI

È confusa la mia testa,
Non so più quel ch'io mi faccia;
E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, mi va!

DON GIOVANNI

Zúrzavar van a fejemben,
nem tudom már, mitévő legyek
és egy rettenetes vihar, ó isten,
fenyegetve zúdul rám.

LEPORELLO

Zúrzavar van a fejében,
nem tudja már, mitévő legyen;
és egy rettenetes vihar, ó isten,
fenyegetve zúdul rá.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Reszkess, reszkess, nyomorult!

DON GIOVANNI

Zúrzavar van a fejemben,
nem tudom már, mitévő legyek...

LEPORELLO

Zúrzavar van a fejében,
nem tudja már, mitévő legyen,...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Halld a bosszú mennydörgését.

DON GIOVANNI, LEPORELLO

...és egy rettenetes vihar, ó isten,
fenyegetve zúdul rám/rá.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Halld a bosszú mennydörgését,
mely körötted csattan;
fejedre még e napon
/:lesújt a villáma.:/

DON GIOVANNI

Zúrzavar van a fejemben,
nem tudom már, mitévő legyek;
és rettenetes vihar, ó istenem,
fenyegetve zúdul rám.

LEPORELLO

Zúrzavar van a fejében,
nem tudja már, mitévő legyen.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO

Reszkess, reszkess, nyomorult!

DON GIOVANNI

Zúrzavar van a fejemben,
nem tudom már, mitévő legyek;
és rettenetes vihar, ó istenem,
fenyegetve zúdul rám.

LEPORELLO

È confusa la sua testa,
Non sa più quel ch'ei si faccia;
E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, lo va!...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Odi il tuon della vendetta,...

DON GIOVANNI, LEPORELLO
...E un'orribile tempesta
Minacciando, oh Dio, mi/lo va!

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
...Odi il tuon della vendetta,
Che ti fischia intorno intorno,
Sul tuo capo in questo giorno
Il suo fulmine cadrà, sì,
Il suo fulmine cadrà!

DON GIOVANNI
Ma non manca in me coraggio...

LEPORELLO
Ma non manca in lui coraggio...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Odi il tuon!

DON GIOVANNI
...Non mi perdo o mi confondo;

LEPORELLO
...Non si perde, o si confonde;

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Odi il tuon!

DON GIOVANNI
/:...Se cadesse ancora il mondo,
Cadesse ancora il mondo,
Nulla mai temer mi fa.:/

LEPORELLO
/:...Se cadesse ancora il mondo,
Cadesse ancora il mondo,
Nulla mai temer lo fa.:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Sul tuo capo in questo giorno
/:Il suo fulmine cadrà!:/

LEPORELLO

Zűrzavar van a fejében,
nem tudja már, mitévő legyen;
és rettenetes vihar, ó istenem,
fenyegetve zúdul rá...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Halld a bosszú mennydörgését,...

DON GIOVANNI, LEPORELLO
...és egy rettenetes vihar, ó isten,
fenyegetve zúdul rám/rá.

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
...halld a bosszú mennydörgését,
mely körötted csattan,
fejedre még e napon
lesújt villáma, igen,
lesújt villáma.

DON GIOVANNI
De bátorságom nem hagy el...

LEPORELLO
De bátorsága nem hagyja el...

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Halld a mennydörgést!

DON GIOVANNI
...nem vagyok elveszve s nem zavarodom
meg;

LEPORELLO
...nincs elveszve s nem zavarodik meg;

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Halld a mennydörgést!

DON GIOVANNI
/:...ha elpusztul is a világ,
elpusztul is a világ,
engem semmi sem rémít meg.:/

LEPORELLO
/:...ha elpusztul is a világ,
elpusztul is a világ,
őt semmi sem rémíti meg.:/

DONNA ANNA, DONNA ELVIRA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Fejedre még e napon
/:Lesújt villáma!:/

MÁSODIK FELVONÁS
(részletek)

a/	No. 20 (A Peters kiadás szerint No. 19) SESTETTO (Szextett) - Andante (7:37)	
----	---	--

Sötét előcsarnok három ajtóval Donna Anna házában. Donna Elvira és Leporello.

DONNA ELVIRA

Sola, sola in buio loco,
Palpitar il cor mi sento,
E m'assale un tal spavento,
/:Che mi sembra di morir.:/

LEPORELLO

Più che cerco, men ritrovo
/:Questa porta:/ sciagurata;
Piano, piano, /:l'ho trovata!:/

/:Ecco il tempo di fuggir.:/

DON OTTAVIO

Tergi il ciglio, o vita mia,
E dà calma al tuo dolore!
L'ombra o mai del genitore
Pena avrà /:de' tuoi martir.:/

DONNA ANNA

Lascia almen alla mia pena
Questo piccolo ristoro!
/:Sol la morte,:/ o mio tesoro,
/:Il mio pianto può finir.:/

DONNA ELVIRA

Ah! dov'è lo sposo mio?

LEPORELLO

Se mi trova, son perduto!

DONNA ELVIRA, LEPORELLO

Una porta là vegg'io,
/:Cheta/o, cheta/o, io vo' partir.:/

ZERLINA, MASETTO

Ferma, briccone! Dove ten vai?

DONNA ELVIRA

Egyesegyedül így sötét helyen,
érzem, reszket a szívem,
oly rémület támadt reám,
/:hogy szinte meghalok.:/

LEPORELLO

(Tapogatózva lépked.)
Minél inkább keresem, annál kevésbé
lelem meg /:ezt az ajtót:/, a nyomorultat;
csak csendben, csak csendben,
/:megtaláltam!:/
/:itt az ideje megszökni.:/
(Eltéveszti a kijáratot.)

(Belép Donna Anna és Don Ottavio.)

DON OTTAVIO

Töröld le könnyeid, életem,
és engedd csillapodni fájdalmadat!
Immár atyád árnya is
bánkódik /:szenvedésed miatt.:/

DONNA ANNA

Legalább ezt a kis enyhülést
hagyd meg fájdalmamnak!
/:Csak a halál, /:én kincsem,:/
/:vethet véget sírásomnak.:/

DONNA ELVIRA

(Amazok nem látják őt.)
Ó, hol van hitvesem?

LEPORELLO

(Őt sem látják.)
Ha rámtalálnak, elvesztem!

DONNA ELVIRA, LEPORELLO

Ott látok egy ajtót,
/:titkon, csendben elmegyek.:/

(Leporello a kijáratnál Zerlinába és Masettóra ütközik.)

ZERLINA, MASETTO

Állj meg, gazember! Hová mész?

(Leporello eltakarja az arcát.)

DONNA ANNA, DON OTTAVIO
Ecco il fellone! Com'era qua?

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
Ah! mora il perfido
Che m'ha tradito!

DONNA ELVIRA
È mio marito! /:Pietà!:/

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
/:È Donna Elvira?:/ quella ch'io vedo?
Appena il credo!

DONNA ELVIRA
/:Pietà, pietà!

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
No, no, no, no, morrà!:/

LEPORELLO
Perdon, perdono, signori miei!
Quello io non sono, sbaglia costei!
/:Viver lasciatemi, per carità!:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Dei! /:Leporello!
Che inganno è questo?/
Stupido/stupida resto!
/:Che mai sarò?:/

LEPORELLO
Mille torbidi pensieri...

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Mille torbidi pensieri...

LEPORELLO
...Mi s'aggiran per la testa!

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
...Mi s'aggiran per la testa!

LEPORELLO
Mille torbidi pensieri
Mi s'aggiran per la testa;
Se mi salvo in tal tempesta,
/:È un prodigio in verità!:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Che giornata, /:o stelle, è questa!:/

DONNA ANNA, DON OTTAVIO
Itt van a hitvány! Hogy került ide?

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
Ah, haljon meg a hitszegő,
ki elárult engem!

DONNA ELVIRA
Ő az én férjem! /:Irgalom!:/

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
/:Donna Elvira az, /: akit látok?
alig hihetem!

DONNA ELVIRA
/:Irgalom, irgalom!

DONNA ANNA, ZERLINA, DON OTTAVIO, MASETTO
Nem, nem, nem, nem, haljon meg!:/

*(Mikor Don Ottavio le akarja szűrni,
Leporello felfedi magát és térdre esik.)*

LEPORELLO
Bocsánat, bocsánat, uraim!
én nem az vagyok, ő téved!
/:Hagyjanak élni, az ég szerelmére!:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Istenek! /:Leporello!
Milyen szemfényvesztés ez?/
Értetlenül állok.
/:Mi legyen most?:/

LEPORELLO
Ezer zavaros gondolat...

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Ezer zaklatott gondolat...

LEPORELLO
...kavarog a fejemben!

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
...kavarog a fejemben!

LEPORELLO
Ezer zaklatott gondolat
kavarog a fejemben;
ha megmenekülök ebből a viharból,
/:csoda lesz, igazán!:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Micsoda nap, - /:ó, ég, - ez!:/

LEPORELLO
 ...Se mi salvo in tal tempesta,
 /:È un prodigio in verità!:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
 DON OTTAVIO, MASETTO
 Che impensata novità!

LEPORELLO
 /:Mille torbidi pensieri
 Mi s'aggiran per la testa;
 Se mi salvo in tal tempesta,
 È un prodigio in verità.

DONNA ANNA, ZERLINA,
 DON OTTAVIO, MASETTO
 Che giornata, o stelle, è questa!
 Che impensata novità!:/

LEPORELLO
 ...Ha megmenekülök ebből a viharból,
 /:csoda lesz, igazán.:/

DONNA ANNA, ZERLINA,
 DON OTTAVIO, MASETTO
 Mily váratlan új események!

LEPORELLO
 /:Ezer zaklatott gondolat
 kavarog a fejemben;
 ha megmenekülök ebből a viharból,
 csoda lesz, igazán.

DONNA ANNA, ZERLINA,
 DON OTTAVIO, MASETTO
 Micsoda nap, - ó, ég, - ez!
 Mily váratlan új események!:/

(Donna Anna távozik.)

b/ RECITATIVO és No. 24 /DUETTO/
 (A Peters kiadás szerint No. 22) (7:10)

RECITATIVO

DON GIOVANNI

Ah, ah, ah, ah! questa è buona, or
 lasciala cercar. Che bella notte!
 È più chiara del giorno; sembra fatta per
 gir a zonzo a caccia di ragazze.
 È tardi? Oh, ancor non sono due della
 notte; avrei voglia un po' di saper come è
 finito l'affar tra Leporello e Donn'
 Elvira, s'egli ha avuto giudizio...

LEPORELLO

Alfin vuole ch'io faccia un precipizio.

DON GIOVANNI

È desso. Eh, Leporello!

LEPORELLO

Chi mi chiama?

DON GIOVANNI

Non conosci il padron?

LEPORELLO

Così nol conoscessi!

*Elkerített temető különböző
 lovasszobrokkal, közöttük a Kormányzóé.
 Don Giovanni, majd Leporello.*

RECITATIVO

DON GIOVANNI

(Átugrik a falon.)

Hahahaha! ez ám a jó, most azután
 kereshetnek. Mily gyönyörű éjszaka.
 Fényesebb, mint a nappal. Mintha csak
 azért lenne, hogy lányokra vadászva
 kószálgassunk. Késő van? Ó, még éjjeli
 kettő sincs. Szeretném tudni, hogyan
 végződött az ügy Leporello és Donna Elvira
 között; ha elég óvatos volt...

LEPORELLO

(A falon kívül.)

Ő végül is azt akarja, hogy tönkretegyem
 magam!

DON GIOVANNI

Ő az! Ej, Leporello!

LEPORELLO

Ki szólít?

DON GIOVANNI

Nem ismered meg a gazdád?

LEPORELLO

Bár ne ismerném!

DON GIOVANNI

Come? Birbo!

LEPORELLO

Ah, siete voi? Scusate!

DON GIOVANNI

Cosa è stato?

LEPORELLO

Per cagion vostra io fui quasi accoppato.

DON GIOVANNI

Ebben, non era questo un onore per te?

LEPORELLO

Signor, vel dono.

DON GIOVANNI

Via, via, vien qua! Che belle cose ti deggio dir.

LEPORELLO

Ma cosa fate qui?

DON GIOVANNI

Vien dentro, e lo saprai. Diverse istorielle che accadute mi son dacchè partisti, ti dirò un' altra volta; or la più bella ti vo' solo narrar.

LEPORELLO

Donnesca al certo?

DON GIOVANNI

C'è dubbio? Una fanciulla, bella, giovin, galante, per la strada incontrai; le vado appresso, la prendo per la man, fuggir mi vuole; dico poche parole, ella mi piglia sai per chi?

LEPORELLO

Non lo so.

DON GIOVANNI

Per Leporello.

LEPORELLO

Per me?

DON GIOVANNI

Per te.

LEPORELLO

Va bene.

DON GIOVANNI

Hogyan? Gazfickó!

LEPORELLO

(Belép.)

Á, ön az? Bocsásson meg!

DON GIOVANNI

Mi történt?

LEPORELLO

Ön miatt majdnem agyonütöttek.

DON GIOVANNI

No és? Nem lett volna számodra megtiszteltetés?

LEPORELLO

Uram, átengedem önnek.

DON GIOVANNI

Gyere csak, gyere ide! Remek dolgokat kell elmondanom neked.

LEPORELLO

De mit csinál itt?

DON GIOVANNI

Gyere beljebb és megtudod! A különféle kis történeteket melyek velem estek meg, mióta elmentél, majd más alkalommal mondom el; most csak a legszebbet akarom elmesélni.

LEPORELLO

Biztosan nőügy!

(Visszaadja gazdájának a kalapot és a köpenyt és visszaveszi a sajátját.)

DON GIOVANNI

Lehet kétséged felőle? Egy lányka, szép, fiatal, csinos, az úton talákoztam vele; hozzálépek, megfogom a kezét, próbál szökni előlem, szólok néhány szót és összetéveszt engem, tudod, kivel?

LEPORELLO

Nem tudom.

DON GIOVANNI

Leporellóval.

LEPORELLO

Velem?

DON GIOVANNI

Veled.

LEPORELLO

Jól van.

DON GIOVANNI

Per la mano essa allora mi prende.

LEPORELLO

Ancora meglio.

DON GIOVANNI

M'accarezza, mi abbraccia: „Caro il mio Leporello! Leporello, mio caro!” Allor m'accorsi ch'era qualche tua bella.

LEPORELLO

Oh maledetto!

DON GIOVANNI

Dell'inganno approfitto; non so come mi riconosce, grida; sento gente; a fuggire mi metto, e pronto pronto per quel muretto in questo loco io monto.

LEPORELLO

E mi dite la cosa con tale indifferenza?

DON GIOVANNI

Perchè no?

LEPORELLO

Ma se fosse costei stata mia moglie?

DON GIOVANNI

Meglio ancora!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Di rider finirai pria dell'aurora!

DON GIOVANNI

Chi ha parlato?

LEPORELLO

Ah, qualche anima sarà dell'altro mondo, che vi conosce a fondo.

DON GIOVANNI

Taci, sciocco!

/:Chi va là?:/

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Ribaldo, audace! Lascia a'morti la pace!

LEPORELLO

Ve l'ho detto?

DON GIOVANNI

Sarà qualcun di fuori che si burla di noi! Ehi! del Commendatore non è questa la statua? Leggi un poco quella iscrizione.

DON GIOVANNI

Akkor megfogja a kezem.

LEPORELLO

Még jobb.

DON GIOVANNI

Megsimogat, átölel: „Drága Leporellóm! Leporello, drágám!” Akkor jöttem rá, hogy a te kedvesed.

LEPORELLO

Ó, te átkozott!

DON GIOVANNI

Kihasználta a tévedését; nem tudom, miről ismert fel; kiáltozni kezd, hallom, hogy emberek jönnek, futásnak eredek és hipp-hopp, ehelyütt, ezen a falon mászom át.

LEPORELLO

És ezt az ügyet csak ilyen közömbösen mondja el nekem?

DON GIOVANNI

Miért ne?

LEPORELLO

S ha ő a feleségem lett volna?

DON GIOVANNI

Még jobb!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Abbahagyod majd a nevetést, még hajnal előtt.

DON GIOVANNI

Ki szólt?

LEPORELLO

Jaj, valami lélek lesz a másvilágról, aki önt alaposan ismeri.

DON GIOVANNI

Hallgass, ostoba!

(Megragadja a kardját.)

/:Ki az ott?:/

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Alávaló, vakmerő! Hagyj békét a holtaknak!

LEPORELLO

Nem megmondtam önnek?

DON GIOVANNI

Valaki, ott künn, tréfát űz velünk. Hé! Nem a Kormányzó szobra az ott? Olvasd csak a feliratot!

LEPORELLO

Scusate, non ho imparato a leggere a raggi della luna.

DON GIOVANNI

Leggi, dico!

LEPORELLO

„Dell'empio che mi trasse al passo estremo qui attendo la vendetta." Udiste? Io tremo!

DON GIOVANNI

O, vecchio buffonissimo! Digli che questa sera l'attendo a cena meco!

LEPORELLO

Che pazzia! Ma vi par - o Dei, mirate, che terribili occhiate egli ci dà! Par vivo! Par che senta, e che voglia parlar!

DON GIOVANNI

Orsù, va là! O qui t'ammazzo e poi ti seppellisco.

LEPORELLO

Piano, piano, signore, ora ubbidisco.

/DUETTO/

LEPORELLO

O statua gentilissima
Del gran Commendatore...
Padron! Mi trema il core,
/:Non posso,:/ terminar!

DON GIOVANNI

Finiscila, o nel petto
/:Ti metto questo acciar!:/

LEPORELLO

Che impiccio, che capriccio!

DON GIOVANNI

Che gusto! Che spassetto!

LEPORELLO

Io sentomi gelar!

DON GIOVANNI

/:Lo voglio far tremar!:/

LEPORELLO

O statua gentilissima,
Benchè di marmo siate...
Ah padron! Padron mio! /:Mirate!:/
/:Che seguita a guardar!:/

LEPORELLO

Bocsásson meg, nem tanultam meg olvasni holdsugár mellett.

DON GIOVANNI

Olvass, azt mondom!

LEPORELLO

„A gázt, ki végső utamra küldött, itt várja bosszúm." Hallja? Én reszketek!

DON GIOVANNI

Ó, a vén pojáca! Mondd neki, hogy ma este elvárom hozzám vacsorára!

LEPORELLO

Milyen örütség! Hát úgy hiszi - ó, istenek, nézze csak mily rémítő a tekintete! Mintha élne! Mintha hallana és beszélni akarna!

DON GIOVANNI

Rajta, menj oda! Vagy itt legyilkollak, azután el is temetlek!

LEPORELLO

Csak csendesen, csak csendesen, uram, már engedelmeskedem.

/DUETTO/

LEPORELLO

Ó, mélyen tisztelt szobra
a nagy Kormányzónak...
Gazdám! Remeg a szívem,
/:Nem bírom:/ befejezni!

DON GIOVANNI

Fejezd be vagy a szívedbe
/:döföm ezt a pengét!:/

LEPORELLO

Micsoda kellemetlenség, milyen szeszély!

DON GIOVANNI

Micsoda élvezet! Milyen kis tréfa!

LEPORELLO

Úgy érzem, megdermedek.

DON GIOVANNI

/:Csak hadd remegjen ő!:/

LEPORELLO

Ó, mélyen tisztelt szobor,
habár márványból tetszik is lenni...
Jaj, gazdám! Gazdám! /:Nézzé!:/
/:Csak folyton, egyre néz!:/

DON GIOVANNI

Mori, mori!

LEPORELLO

/:No,:/ /:attendete!:/

Signor, il padron mio...

Badate ben, non io...

Vorria con voi cenar.

/:Ah, che scena è questa!:/

Oh ciel! Chinò la testa!

DON GIOVANNI

Va là, /:che sei un buffone!:/

LEPORELLO

/:Guardate,:/ ancor, padrone!

DON GIOVANNI

E che /:deggio guardar?:/

LEPORELLO

Colla marmorea testa,

Ei fa così, così!

LEPORELLO, DON GIOVANNI

Colla marmorea testa

Ei fa così, così!

DON GIOVANNI

Parlate, se potete.

Verrete a cena?

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Si!

LEPORELLO

Mover mi posso appena,

/:Mi manca, o Dei, la lena!:/

/:Per carità, partiamo,

Andiamo via di qua!:/

DON GIOVANNI

/:Bizzarra è inver la scena,

Verrà il buon vecchio a cena.

A prepararla andiamo,

Partiamo via di qua!:/

DON GIOVANNI

Meghalsz, meghalsz!

LEPORELLO

/:Ne,:/ /:várjon!:/

(A szoborhoz.)

Uram, a gazdám...

jól értse, nem én...

szeretne önnel vacsorázni.

/:Jaj, micsoda jelenet ez!:/

Ó ég! Bólint a fejével!

DON GIOVANNI

Tovább! /:Hogy te milyen bohóc vagy!:/

LEPORELLO

/:Nézze,:/ őt, gazdám!

DON GIOVANNI

/:Mit kell néznom?:/

LEPORELLO

A márványfejével

így csinál, így!

LEPORELLO, DON GIOVANNI

A márványfejével

így csinál, így!

DON GIOVANNI

(A szoborhoz.)

Beszéljen, ha képes rá.

eljön-é a vacsorára?

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Igen!

LEPORELLO

Mozogni is alig tudok már,

/:eláll a lélegzetem, ó istenek!:/

/:Az ég szerelmére, induljunk,

menjünk gyorsan innen!:/

DON GIOVANNI

/:Valóban bizarr egy jelenet!

Eljön a jó öreg vacsorára.

Gyerünk, készüljünk elő,

távozzunk e helyről!:/

c/	No. 26 (A Peters kiadás szerint No. 24) FINALE - Allegro vivace (15:47)	
----	--	--

(Terem Don Giovanni házában; terített asztal. Don Giovanni és Leporello. Szolgák s néhány zenész.)

DON GIOVANNI

Già la mensa è preparata.
Voi suonate, amici cari!
Giacchè spendo i miei danari,
Io mi voglio divertir.
Leporello, presto in tavola!

LEPORELLO

/:Son prontissimo a servir.:/

DON GIOVANNI

Giacchè spendo i miei danari,
Io mi voglio divertir!
Voi suonate, amici cari!
Giacchè spendo i miei danari,
Io mi voglio divertir!

LEPORELLO

Bravi! „Cosa rara“!

DON GIOVANNI

Che ti par del bel concerto?

LEPORELLO

/:È conforme:/ al vostro merto.

DON GIOVANNI

/:Ah che piatto saporito!:/

LEPORELLO

Ah che barbaro appetito!
Che bocconi da gigante!
/:Mi par proprio di svenir.:/

DON GIOVANNI

Nel veder i miei bocconi
/:Gli par proprio di svenir.:/

LEPORELLO

Ah che barbaro appetito!,
Che bocconi da gigante!

DON GIOVANNI

Nel veder i miei bocconi
/:Gli par proprio di svenir,:/...

DON GIOVANNI

Az asztal már terítve.
Ti pedig játsszatok, kedves barátaim!
Ha már költöm a pénzem,
jól akarok szórakozni.
Leporello, gyorsan tálalj!

LEPORELLO

/:Már itt is vagyok, hogy felszolgáljak.:/

DON GIOVANNI

Ha már költöm a pénzem
jól akarok szórakozni!
Ti csak játsszatok, kedves barátaim!
Ha már költöm a pénzem
jól akarok szórakozni!

(A zenészek elkezdik játszani Martin y Soler „Una cosa rara“ - Ritka eset - című operája egyik áriájának dallamát.)

LEPORELLO

Bravó! „Cosa rara“!

DON GIOVANNI

Hogy tetszik a szép hangverseny?

LEPORELLO

/:Éppen olyan,:/ amilyen önnek kijár.

DON GIOVANNI

/:Ó, mily ízletes fogás!:/

LEPORELLO

(Félre)
Ó, milyen mohó étvágy!
Milyen óriási falatok!
/:Úgy érzem, mindjárt elájulok.:/

DON GIOVANNI

(Félre)
/:Ahogy az én falatjaimat nézi,
szinte rögtön elájul.:/

LEPORELLO

Ó, milyen mohó étvágy!
Milyen óriási falatok!

DON GIOVANNI

Ahogy az én falatjaimat nézi,
/:szinte rögtön elájul,:/...

LEPORELLO
Ah che barbaro appetito!

DON GIOVANNI
...Gli par proprio di svenir,...

LEPORELLO
Che bocconi da gigante!

DON GIOVANNI
...Gli par proprio di svenir,...

DON GIOVANNI, LEPORELLO
/:...Gli par proprio di svenir.:/

DON GIOVANNI
Piatto!

LEPORELLO
Servo!

LEPORELLO
Evvivano „i litiganti“!

DON GIOVANNI
Versa il vino!
Eccellente Marzimino!

LEPORELLO
Questo pezzo di fagiano,
/:Piano, piano,:/ vo'inghiottir.

DON GIOVANNI
Sta mangiando quel marrano,
Fingerò di non capir.

LEPORELLO
Questa poi la conosco purtroppo!

DON GIOVANNI
Leporello!

LEPORELLO
Padron mio!

DON GIOVANNI
/:Parla schietto,:/ mascalzone!

LEPORELLO
Ó, milyen mohó étvágy!

DON GIOVANNI
...szinte rögtön elájul,...

LEPORELLO
Milyen óriási falatok!

DON GIOVANNI
...szinte rögtön elájul,...

DON GIOVANNI, LEPORELLO
/:...szinte rögtön elájul.:/

DON GIOVANNI
A következő fogást!

LEPORELLO
Hozom!

(A zenészek Giuseppe Sarti „Fra i due litiganti, il terzo gode” - Két veszekedő között a harmadik örül - című operájának egyik dallamát kezdik játszani.)

LEPORELLO
Éljenek „a veszekedők“!

DON GIOVANNI
Tölts bort!
Kitűnő Marzimino!

LEPORELLO
(Félre)
Ezt a darab fácánt,
/:lassan, lassan,:/ befalom.

DON GIOVANNI
(Félre)
Egyre csak fal a kétszínű,
úgy teszek, mintha nem venném észre.

(A zenészek most Mozart: Figaro lakodalma című operájának „Non più andrai...” dallamát játsszák.)

LEPORELLO
Ezt már ismerem, sajnos!

DON GIOVANNI
Leporello!

LEPORELLO
(Teli szájjal.)
Igen, gazdám!

DON GIOVANNI
/:Beszélj érthetően,:/ csirkefogó!

LEPORELLO

Non mi lascia una flussione
/:Le parole proferir.:/

DON GIOVANNI

Mentre io mangio fischia un poco.

LEPORELLO

Non so far.

DON GIOVANNI

Cos'è?

LEPORELLO

/:Scusate!:/ /:Sì eccellente è il vostro
cuoco,:/
Che lo volli anch'io provar,...

DON GIOVANNI

Sì eccellente è il cuoco mio,
Che lo volle anch'ei provar.

LEPORELLO

...sì eccellente, che lo volli anch'io
provar.

DONNA ELVIRA

L'ultima prova dell'amor mio
Ancor vogl'io fare con te.
Più non rammento /:gl'inganni tuoi,:/
Pietade io sento!

DON GIOVANNI, LEPORELLO

/:Cos'è?:/

DONNA ELVIRA

Da te non chiede quest'alma oppressa
Della sua fede qualche mercè.

DON GIOVANNI

Mi maraviglio! /:Cosa volete?:/

Se nonorgete /:non resto in piè.:/

DONNA ELVIRA

Ah non deridere gli affanni miei!

LEPORELLO

/:Quasi da piangere mi fa costei!:/

/:DON GIOVANNI

Io te deridere?

LEPORELLO

A nátha nem engedi,
/:hogy tisztán ejtsem a szavakat.:/

DON GIOVANNI

Míg én eszem, füttyülj egy kicsit!

LEPORELLO

Nem tehetem.

DON GIOVANNI

Mi van?

LEPORELLO

/:Bocsásson meg!:/ /:Oly remek az ön
szakácsa,:/
hogy én is ki akartam próbálni,...

DON GIOVANNI

Oly remek az én szakácsom,
ő is ki akarta próbálni.

LEPORELLO

...oly remek, én is ki akartam próbálni.

(Donna Elvira jön, kétségbeesetten.)

DONNA ELVIRA

Szerelmem utolsó bizonyítékát
akarom nyújtani neked.
Nem emlékeztetek /:a családraidra többé,:/
szánalmat érzek.

DON GIOVANNI

*(Don Giovanni int a zenészeknek, hogy
távozzanak.)*

DON GIOVANNI, LEPORELLO

/:Mi történt?:/

DONNA ELVIRA

Nem kér már tőled ez összetört lélek
hűségéért irgalmat sem.
(Letérdel.)

DON GIOVANNI

El vagyok képedve. /:Mit óhajt ön?:/
(Gúnyosan utánozva őt, szintén letérdel.)
Ha nem áll fel /:én sem maradhatok
talpon.:/

DONNA ELVIRA

Jaj, ne nevens bánatomon!

LEPORELLO

/:Szinte megríkat engem!:/

/:DON GIOVANNI

Kinevetni önt?

DONNA ELVIRA
Ah non deridere!:/

DON GIOVANNI
Cielo, perché?

Che vuoi, mio bene?

DONNA ELVIRA
Che vita cangi!

DON GIOVANNI
Brava!

DONNA ELVIRA
Cor perfido!

DON GIOVANNI
Brava!

DONNA ELVIRA
/:Cor perfido!:/

DON GIOVANNI
/:Lascia ch'io mangi, :/
E se ti piace, mangia con me.

DONNA ELVIRA
/:Restati, barbaro,
Nel lezzo immondo,
Esempio orribile d'iniquità!:/

DON GIOVANNI
/:Vivan le femmine!
Viva il buon vino!
Sostegno e gloria d'umanità!:/

LEPORELLO
Se non si muove del suo dolore,
/:Di sasso ha il core, o cor non ha.:/

DONNA ELVIRA
Ah!

DON GIOVANNI, LEPORELLO
/:Che grido è questo mai?:/

DON GIOVANNI
/:Va a veder, :/ che cosa è stato!

LEPORELLO
Ah!

DONNA ELVIRA
Jaj, ne neved ki!./

DON GIOVANNI
Nagy ég, miért?
(Tettetett gyöngédséggel.)
Mit akarsz, drágám?

DONNA ELVIRA
Változtasd meg életed!

DON GIOVANNI
Bravó!

DONNA ELVIRA
Hűtelen szívű!

DON GIOVANNI
Bravó!

DONNA ELVIRA
/:Hűtelen szívű!:/

DON GIOVANNI
/:Engedj ennem, :/
és ha tetszik, egyél velem.

DONNA ELVIRA
/:Hát maradj csak, te barbár,
a szennyes fertőben,
gonoszság rettentő példája, te!:/

DON GIOVANNI
/:Éljenek a nők!
Éljen a jó bor!
Az emberiség támasza és dicsősége!:/

LEPORELLO
Ha nem indul meg ennyi fájdalomtól,
/:vagy kőből van a szíve, vagy nincs
szíve.:/

DONNA ELVIRA
(Távozik. Felsikolt.)
Jaj!
(Visszatér, keresztülfut a színpadon és a
másik oldalra el.)

DON GIOVANNI, LEPORELLO
/:Miféle kiáltás ez?:/

DON GIOVANNI
/:Menj, nézd meg, :/ mi történt!

LEPORELLO
(Kimegy, de visszafordul.)
Jaj!

DON GIOVANNI

/:Che grido indiavolato!:/
Leporello, /:che cos'è?:/

LEPORELLO

Ah, signor! Per carità!
Non andate fuor di qua!
L'uom di sasso, l'uomo bianco.
Ah padrone! Io gelo, io manco.
Se vedeste che figura,
Se sentiste come fa -
Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI

Non capisco niente affatto.

LEPORELLO

Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI

Tu sei matto /:in verità.:/

LEPORELLO

Ah sentite!

DON GIOVANNI

Qualcun batte!
Apri!

LEPORELLO

Io tremo!

DON GIOVANNI

Apri, dico!

LEPORELLO

Ah!

DON GIOVANNI

Apri!

LEPORELLO

Ah!

DON GIOVANNI

Matto! Per togliermi d'intrico
Ad aprir /:io stesso andrò.:/

LEPORELLO

Non vo' più veder l'amico;
Pian pianin /:m'asconderò.:/

DON GIOVANNI

/:Milyen borzasztó kiáltás!:/
Leporello, /:mi az?:/

LEPORELLO

Jaj, uram! Az ég szerelmére!
Ne menjen ki oda!
A kőember, a fehér /kő/ember.
Jaj, gazdám! Megdermedek, elájulok.
Ha látná milyen alak,
ha hallaná, hogyan lép:
Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI

Igazán nem értek semmit.

LEPORELLO

Ta! Ta! Ta! Ta!

DON GIOVANNI

Te örült vagy - /:valóban.:/

(Kopognak az ajtón.)

LEPORELLO

Jaj, hallja?

DON GIOVANNI

Valaki kopog.
Nyisd ki!

LEPORELLO

Remegek.

DON GIOVANNI

Nyisd ki, mondom!

LEPORELLO

Jaj!

DON GIOVANNI

Nyisd ki!

LEPORELLO

Jaj!

DON GIOVANNI

Te szédült! Hogy véget vessek
a zűrzavarnak, megyek kinyitni /:én
magam.:/
*(Fogja a gyertyatartót, másik kezében
kivont kardját, az ajtóhoz megy.)*

LEPORELLO

Nem akarom még egyszer látni a barátunkat.
Szép csendesen /:elbújok.:/

*(Megjelenik A Kormányzó szobra. Leporello
az asztal alá bújik.)*

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Don Giovanni! a cenar teco
M'invitasti e son venuto.

DON GIOVANNI

Non l'avrei giammai creduto;
Ma farò quel che potrò.
Leporello! un'altra cena
Fa che subito si porti!

LEPORELLO

Ah padron! Siam tutti morti!

DON GIOVANNI

Vanne, dico!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Ferma un po'! Non si pasce di cibo mortale
Chi si pasce di cibo celeste!
Altre cure, più gravi di queste,
Altra brama quaggiù mi guidò!

LEPORELLO

/:La terzana d'avere mi sembra,

E le membra fermar più non so.:/

DON GIOVANNI

Parla dunque! Che chiedi? Che vuoi?

LA STATUA DEL COMMENDATORE

/:Parlo, ascolta! Più tempo non ho!:/

DON GIOVANNI

/:Parla, parla, ascoltando ti sto!:/

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Tu m'invitasti a cena,
Il tuo dover or sai.
/:Rispondimi,:/ verrai tu a cenar meco?

LEPORELLO

/:Oibò;:/ tempo non ha, scusate.

DON GIOVANNI

A torto di viltate
Tacciato mai sarò.

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Risolvi!

DON GIOVANNI

Ho già risolto.

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Don Giovanni! Vacsorázni
hívtál engem és én eljöttem.

DON GIOVANNI

Hát ezt sosem hittem volna.
De megteszem, ami tőlem telik.
Leporello! más vacsorát
hozass, azonnal!

LEPORELLO

(Kikukucskál az asztal alól.)
Jaj, gazdám! Egészen végünk van már!

DON GIOVANNI

(Kifelé lökdösi.)
Menj már, mondom!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

(A kifelé siető Leporellónak.)
Maradj csak! Nem táplálkozik halandók
étkével az, kit mennyei étel táplál!
Más, ennél súlyosabb gondok,
más vágy vezetett engem ide.

LEPORELLO

/:Mintha a harmadnapos hideglelés
jött volna rám,
nem tudom mozgatni a tagjaimat.:/

DON GIOVANNI

Szólj tehát! Mit kérsz? Mit akarsz?

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

/:Beszélek, hallgasd! Nincs sok időm!:/

DON GIOVANNI

/:Beszélj, beszélj, itt állok,
hallgatlak!:/

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Te vacsorára hívtál engem,
tudod hát a kötelességed.
/:Felelj,:/ eljössz-e te vacsorára hozzám?

LEPORELLO

/:Dehogy;:/ nem ér rá, mentse ki magát.

DON GIOVANNI

Gyávaság bűnével
sosem vádolhatnak engem.

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Határozz!

DON GIOVANNI

Már határoztam.

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Verrai?

LEPORELLO

/:Dite di no!:/

DON GIOVANNI

Ho fermo il core in petto,
Non ho timor, verrò!

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Dammi la mano in pegno!

DON GIOVANNI

Eccola!

Ohimè!

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Cos'hai?

DON GIOVANNI

Che gelo è questo mai!

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Pentiti, cangia vita,
È l'ultimo momento!

DON GIOVANNI

No, no, ch'io non mi pento,
Vanne lontano da me!

LA STATUA DEL COMMENDATORE
Pentiti, scellerato!

DON GIOVANNI

No, vecchio infatuato!

/:LA STATUA DEL COMMENDATORE
Pentiti!

DON GIOVANNI

No!:/

/:LA STATUA DEL COMMENDATORE
Sì!

DON GIOVANNI

No!:/

LEPORELLO

Sì! Sì!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA
Eljössz-e?

LEPORELLO

(*Don Giovanninak.*)

/:Mondjon nemet!:/

DON GIOVANNI

Helyén van a szívem,
nem félek, elmegyek!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Add rá a kezed, zálogul!

DON GIOVANNI

Itt van!

(*Kezét nyújtja.*)

Ó, jaj!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Mi bajod?

DON GIOVANNI

Mily jeges a keze!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Mutass megbánást, változtasd meg élted,
Ez az utolsó pillanat!

DON GIOVANNI

(*Hasztalan próbálja kiszabadítani magát.*)

Nem, nem, nem bánok meg semmit,
távozz tőlem!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Bánd meg, gyalázatos!

DON GIOVANNI

Nem, vén bolond!

/:A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Bánd meg!

DON GIOVANNI

Nem!:/

/:A KORMÁNYZÓ SZOBRA

De!

DON GIOVANNI

Nem!:/

LEPORELLO

De! De!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Sì!

DON GIOVANNI

No! No!

LA STATUA DEL COMMENDATORE

Ah! tempo più non v'è!

DON GIOVANNI

Da qual tremore insolito
Sento assalir gli spiriti!
Dond'escono quei vortici
Di foco pien d'orror?

DÉMONOK KARA

Tutto a tue colpe è poco!
Vieni, c'è un mal peggior!

DON GIOVANNI

Chi l'anima mi lacera?
Chi m'agita le viscere?
Che strazio, ohimè, che smania!

Che inferno, che terror!

LEPORELLO

Che ceffo disperato!
Che gesti da dannato!
Che gridi, che lamenti!
Come /:mi fa terror!:/

DON GIOVANNI

Chi l'anima mi lacera?
Chi m'agita le viscere?
Che strazio, ohimè, che smania!
Ah!

LEPORELLO

Che ceffo disperato!
Che gesti da dannato!
/:Che gridi, che lamenti!:/
Come mi fa terror!

DON GIOVANNI

Che inferno, che terror!

DÉMONOK KARA

Tutto a tue colpe è poco!
Vieni, c'è un mal peggior.

DON GIOVANNI

Ah!

LEPORELLO

Ah!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

De!

DON GIOVANNI

Nem! Nem!

A KORMÁNYZÓ SZOBRA

Ah, időd lejárt!

DON GIOVANNI

(Tűz veszi körül.)
Szokatlan remegés, mely
érezem, megtámadta a lelke-
m! Honnan jönnek ezek a
félelmetes tűzörvények?

DÉMONOK KARA

Mind kevés a bűneidhez képest!
Jöjj, vár még sokkal rosszabb is!

DON GIOVANNI

Ki szaggatja a lelke-
met? Mi rázza meg benső-
met? Mily marcangolás, jaj nekem, mily
örjögés!
Micsoda pokol, micsoda szörnyűség!

LEPORELLO

Mily kétségbeesett arc!
Az elkárhozottak remegése!
Milyen kiáltozás, milyen keservek,
mennyre /:elrémít engem!:/

DON GIOVANNI

Ki szaggatja a lelke-
met? Mi rázza meg benső-
met? Mily marcangolás, jaj nekem,
Jaj!

LEPORELLO

Mily kétségbeesett arc!
Az elkárhozottak remegése!
/:Milyen kiáltozás, milyen keservek!:/
Mennyre elrémít engem!

DON GIOVANNI

Micsoda pokol, micsoda szörnyűség!

DÉMONOK KARA

Mind kevés a bűneidhez képest!
Jöjj, vár még sokkal rosszabb is!

DON GIOVANNI

Jaj!

LEPORELLO

Jaj!

(A Kormányzó szobra eltűnik. A lángok
magasra csapnak. Don Giovannit elnyelik.)

d/	UTOLSÓ JELENET - Allegro assai (5:50)	
----	---------------------------------------	--

*(Leporello, Donna Elvira, Donna Anna,
Zerlina, Don Ottavio, Masetto
törvénytörőkkel.)*

DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO,
MASETTO

Ah! dov'è il perfido?
Dov'è l'indegno?
Tutto il mio sdegno
/:Sfogar io vo'./

DONNA ANNA

Solo mirandolo
Stretto in catene
Alle mie pene
Calma darò.

LEPORELLO

Più non sperate
Di ritrovarlo,
Più non cercate.
/:Lontano andò./

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Cos'è? Favella!:/

LEPORELLO

/:Venne un colosso:/...

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Via presto, sbrigati!:/

LEPORELLO

.../:Ma se non posso:/...

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Presto, favella, sbrigati!:/

LEPORELLO

...Tra fumo e foco,
Badate un poco,
L'uomo di sasso,
Fermate il passo,
Giusto là sotto
Diede il gran botto,
Giusto là il diavolo
Sel' trangugiò!

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Stelle! Che sento!

DONNA ELVIRA, ZERLINA, DON OTTAVIO,
MASETTO

Ó, hol van a hitszegő?
Hol van a méltatlan?
Minden megvetésem
/:rá akarom zúdíteni./

DONNA ANNA

Csupán ha láthatom
bilincsbe verve őt,
akkor enyhülhetnek
kínjaim.

LEPORELLO

Többé ne reméljék,
hogy megtalálják,
többé ne keressék őt.
/:Messzire ment./

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Mi történt? Mondd el!:/

LEPORELLO

/:Egy kolosszus jött:/...

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Gyorsan, siess!:/

LEPORELLO

.../:de ha nem tudom:/...

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
/:Gyorsan, mondd el, siess!:/

LEPORELLO

...Füst és láng között,
figyeljenek egy kicsit!
A kőből való ember,
Álljanak meg egy pillanatra!
Éppen ott lent
egy hatalmas csapás
éppen ott az ördög
elragadta őt!

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO
Nagy ég! Mit hallok!

LEPORELLO

Vero è l'evento!

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO/:Ah, certo è l'ombra
Che m'incontrò/l'incontrò.:/

DON OTTAVIO

Or che tutti, o mio tesoro,
Vendicati siam dal cielo,
Porgi, porgi a me un ristoro,
Non mi far languire ancor.

DONNA ANNA

Lascia, o caro, un anno ancora
Allo sfogo del mio cor.

DONNA ANNA, DON OTTAVIO

/:Al desio di chi m'adora/t'adora
Ceder deve un fido amor.:/

DONNA ELVIRA

Io men vado in un ritiro
A finir la vita mia!

ZERLINA, MASETTO

Noi, Masetto/Zerlina, a casa andiamo,
A cenar in compagnia.

LEPORELLO

Ed io vado all'osteria,
A trovar padron miglior.

ZERLINA, MASETTO, LEPORELLO

Resti dunque quel birbon
/:Con Proserpina e Pluton!:/
E noi tutti, o buona gente,
Ripetiam allegramente
/:L'antichissima canzon:/:

TUTTI

Questo è il fin di chi fa mal;
E de' perfidi la morte
Alla vita è sempre ugual.

LEPORELLO

Így igaz az eset!

DONNA ANNA, ZERLINA, DONNA ELVIRA,
DON OTTAVIO, MASETTO/:Biztosan a kísértet volt,
akivel találkoztam/találkozott.:/

DON OTTAVIO DON OTTAVIO

Most, hogy mindnyájunkért én édes kincsem,
bosszút állt az ég,
adj, ó adj nékem is megnyugvást,
ne hagyj vágyódnom egyre még!

DONNA ANNA

Engedj, kedvesem, még egy évig
szabad utat szívem fájalmának!

DONNA ANNA, DON OTTAVIO

Hisz a hűséges szerelmes tiszteli
annak vágyait, ki imádja/kit imád.

DONNA ELVIRA

Én pedig kolostorba megyek,
ott fejezem be életem.

ZERLINA, MASETTO

Mi, Masetto/Zerlina, hazamegyünk,
s együtt megvacsorázunk.

LEPORELLO

Én meg megyek a kocsmába,
hogy jobb gazdát találjak.

ZERLINA, MASETTO, LEPORELLO

Maradjon hát az a gaz
/:Proserpinával és Plutónnal!:/
S mi valamennyien, jó emberek,
ismételjük el vidáman
/:az ősrégi dalt:

MIND

Ez a vége annak, aki rosszat tesz,
a hitszegő halála
hasonló az életéhez.

(Uhrman György nyersfordítása alapján)